

ACTUARIËLE EN BEDRIJFSTECHNISCHE NOTA 2022

**Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor
het Levensmiddelenbedrijf**

Februari 2022

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Organisatie en interne beheersing.....	6
2.1 Organisatie van het fonds	6
2.2 Uitbestede werkzaamheden	16
2.3 Beheersmaatregelen en interne controle.....	17
3. Pensioenregeling.....	22
3.1 Verplichtstelling.....	22
3.2 Beleid inzake verlenen van vrijstellingen	23
3.2.1. <i>Verplichte vrijstellingen</i>	23
3.2.2. <i>Onverplichte vrijstelling</i>	23
3.2.3 <i>Beleid toetsing actuariële gelijkwaardigheid bij dispensatie</i>	24
3.2.4 <i>Verzekeringstechnisch nadeel</i>	26
3.2.5 <i>Kosten</i>	26
3.2.6 <i>Vrijstellingsprocedure</i>	26
3.3 Pensioenreglement	27
3.4 Uitvoeringsreglement	31
3.5 Uitvoeringsovereenkomst (vrijwillige aansluitingen of aanvullende regeling).....	33
4 Financiële opzet	34
4.1 Voorziening pensioenverplichtingen.....	34
4.1.1 <i>Beleid flexibiliserings- en afkoopfactoren</i>	37
4.2 Minimaal vereist eigen vermogen.....	38
4.3 Vereist eigen vermogen	39
4.4 Dekkingsgraden.....	41
4.4.1 <i>Feitelijke dekkingsgraad</i>	41
4.4.2 <i>Beleidsdekkingsgraad</i>	42
4.4.3 <i>Reële dekkingsgraad</i>	42
4.5 Herstelplan	42
4.6 Financiering	42
4.7 Inkoop van pensioen uit de excedentregeling	44
4.8 Risicohouding en haalbaarheidstoets	44
5. Beleggingsbeleid.....	47
5.1 Kaders voor het strategisch beleggingsbeleid.....	47
5.2 Het strategisch beleggingsbeleid	48
5.2.1 <i>Renteafdekkingsbeleid</i>	49

5.2.2. Strategische normportefeuille.....	49
5.3 Risicobeheersing	50
5.3.1 Totaal risicobudget ten opzichte van de verplichtingen.....	50
5.3.2 Renteafdekking.....	51
5.3.3 Valuta afdekking.....	53
5.3.4 Actief beheer risico	53
5.3.5 Toegestane instrumenten.....	54
5.4 Overige richtlijnen Vermogensbeheer	54
5.4.1 De waarderingsgrondslagen van de beleggingen	54
5.4.2 Rebalancing	54
5.4.3 Beleidsbenchmark	54
5.5 Maatschappelijk Verantwoord Beleggen	56
5.6 Resultaatsevaluatie	57
6. Financiële sturingsmiddelen	58
6.1 Financieel crisisplan	58
6.2 Beleggingsbeleid.....	58
6.3 Premiebeleid	58
6.4 Toeslagbeleid	58
6.5 Verlaging van aanspraken en ingegane pensioenen.....	59
Het bestuur zal zich bij een eventuele verlagingsmaatregel houden aan de voorschriften van wet- en regelgeving. Indien een benodigde verlaging zeer klein is en de kosten van doorvoering de baten overstijgen, dan zal het bestuur in overleg treden met de toezichthouder.	
6.6 Herstel van verlaagde aanspraken en gemiste toeslagen	60
7. Ondertekening	61
Bijlagen.....	62

1. Inleiding

Het fonds

Naam	Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf
Vestigingsplaats (statutair)	Utrecht
KvK-inschrijvingsnummer	41178959
LEI	724500UCH2082LQT5I49
DNB-relatienummer	42467

De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf is een bedrijfstakpensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet.

De missie van het fonds is het uitvoeren van de door sociale partners in de levensmiddelenbranche overeengekomen pensioenregeling.

Dit betekent concreet:

Het toekennen en uitkeren van de toegezegde pensioenen bij ouderdom, overlijden, en arbeidsongeschiktheid aan de deelnemers, de gewezen deelnemers, de gepensioneerden alsmede aan hun nagelaten betrekkingen, van de levensmiddelenbranche. Daarbij wordt het nominale pensioen gerealiseerd en een waardevast pensioen geambieerd.

Visie

Het bestuur handelt vanuit de kernwaarden goed, duurzaam en kosten-efficiënt, waarbij het compliant is met wet- en regelgeving. Het bestuur borgt de evenwichtigheid naar alle stakeholders en opereert binnen het premiebudget en de risicohouding van het fonds. Het bestuur voelt de beklemming van het huidige FTK en ervaart de beperking ervan voor een relatief jong pensioenfonds. Het realiseert zich dat het fonds kwetsbaar is als het gaat om het behoud van draagvlak en is zich bewust van de ontwikkelingen binnen de branche levensmiddelenbedrijf en de aangesloten werkgevers en ziet de complexiteit van meerdere CAO's bij de werkgevers, de alsmaar toenemende branchevervaging en de nieuwe ondernemingsvormen die binnen de branche opereren maar buiten de branche willen bestaan. Het bestuur ziet ook de consolidatie in de pensioensector, het verdwijnen van eigenheid en toenemende standaardisatie van regelingen, het nieuwe pensioenakkoord en de druk op de verplichtstelling als relevante ontwikkelingen die invloed hebben op de strategie.

De kernwaarden:

Goed: Dit betekent in elk geval juist, adequaat, tijdig, volledig en toereikend. De concretisering van deze kernwaarde kent echter zoveel facetten dat deze in de sub-niveaus nader worden uitgewerkt.

Duurzaam: Dit betekent zowel maatschappelijk verantwoord opereren als ook continuïteit kunnen bieden.

Kosten-efficiënt: Dit betekent dat er gestuurd wordt op een passende prijs-kwaliteit verhouding.

Strategie

Het bestuur heeft de volgende strategieën geïmplementeerd om de missie met inachtneming van de visie te realiseren:

- Het bestuur voert een financieel solide beleid dat duurzaam is en evenwichtig naar alle stakeholders.
- Het bestuur int een kostendeekkende premie bij de ondernemingen en belegt deze gelden teneinde de financiering van de uitkeringen te realiseren.
- Het beleid van het bestuur is geënt op een adequaat risicomanagement waarbij het de pensioenregeling op langere termijn onder een breed scala van omstandigheden overeenkomstig de ambitie kan uitvoeren.
- Het bestuur communiceert zijn beleid en de resultaten hiervan aan al zijn stakeholders, waarbij behoud van draagvlak en begrip van de pensioenrechten en de -resultaten worden beoogd.
- Het bestuur treedt in overleg met pensioenfondsen in het omringende kader om te bezien welke samenwerkingsvormen mogelijk zijn in de uitvoering en bij het in werking treden van het nieuwe pensioencontract.
- Het bestuur trekt in nauwe samenspraak met sociale partners op om in zo kort mogelijke tijd over te stappen naar het nieuwe pensioencontract.
- Richting de PUO trekt het bestuur, waar mogelijk, samen op met andere klanten van de PUO om de uitvoering van het nieuwe pensioencontract zo snel mogelijk gerealiseerd te krijgen.

De opdracht tot uitvoering van de door sociale partners overeengekomen pensioenregeling is in 2020 vastgelegd in een overeenkomst tussen sociale partners en het fondsbestuur. De opdracht omvat tevens de doelstellingen, beleidsuitgangspunten, het ambitieniveau van de toeslagverlening en de risicohouding, die ten grondslag liggen aan de pensioenregeling, op grond waarvan het fonds de opdracht tot de uitvoering aanvaardt.

Actuariële en bedrijfstechnische nota

In de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van het fonds is vastgelegd op welke wijze het fonds uitvoering geeft aan het bepaalde in artikel 145 van de Pensioenwet en paragraaf 9 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen. Het fonds legt iedere wijziging in de ABTN binnen twee weken na de vaststelling door het bestuur over aan De Nederlandsche Bank (DNB).

Mate van detaillering

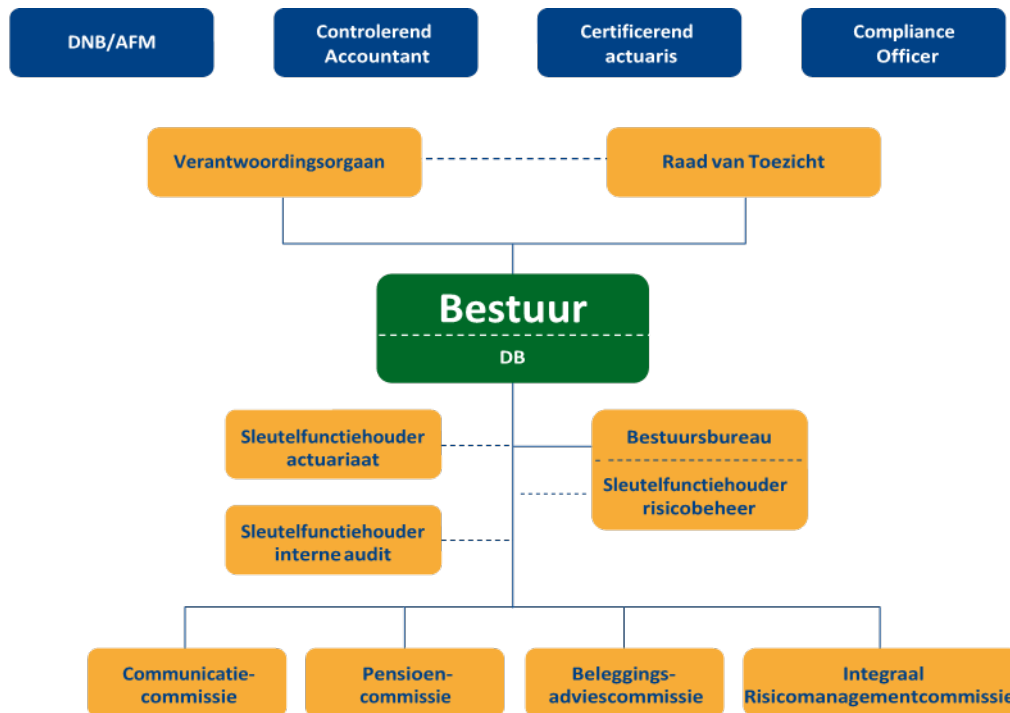
In deze ABTN wordt het huidige en voorgenomen beleid in strategische zin omschreven. De inhoud van de ABTN beoogt hiermee op hoofdlijnen inzicht te geven in het functioneren van het fonds op alle beleidsterreinen. Daar waar in deze nota wordt gesproken van 'fonds' wordt bedoeld: Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf.

Het bestuur heeft deze ABTN vastgesteld in de bestuursvergadering van 14 februari 2022.

2. Organisatie en interne beheersing

2.1 Organisatie van het fonds

De organisatie van het fonds kan schematisch als volgt worden weergegeven:

Bestuur

Het bestuur is belast met het besturen van het fonds, waaronder mede te verstaan het beheren van de middelen van het fonds. Het bestuur bepaalt het beleid van het fonds en is als zodanig eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het fonds.

Het bestuur bestaat uit tien leden die door het bestuur worden benoemd, van wie vijf leden op voordracht van de werkgeversverenigingen, vier leden op voordracht van de werknemersverenigingen en één lid op voordracht van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan.

De voordracht en beoordeling door het bestuur vindt plaats op basis van het voor het desbetreffende bestuurslid geldende functieprofiel. Daarbij toetst ook de raad van toezicht of een voorgedragen bestuurslid past binnen het profiel.

Het bestuur kiest een werkgeversvoorzitter uit de werkgeversgeleding en een werknemersvoorzitter uit de geledingen van werknemers en pensioengerechtigden. De werkgeversvoorzitter en de werknemersvoorzitter hebben afwisselend gedurende een jaar de leiding van vergaderingen van het bestuur.

De inrichting, taken en bevoegdheden van het bestuur zijn vastgelegd in de statuten van het fonds. Het bestuur heeft in de statuten vastgelegd langs welke procedure bestuursleden kunnen worden benoemd, geschorst of ontslagen.

Bij de uitoefening van zijn taak weegt het bestuur de belangen van de werkgevers, deelnemers, de gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en de pensioengerechtigden voortdurend evenwichtig af.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks beleid van het fonds wordt bepaald door het dagelijks bestuur, dat bestaat uit de voorzitters van het bestuur of hun vervangers. Het dagelijks beleid wordt bepaald binnen het kader dat door het bestuur is vastgesteld. De toedeling van taken en verantwoordelijkheden aan het dagelijks bestuur wordt vastgesteld door het bestuur en is nader omschreven in bijlage 1 van het huishoudelijk reglement. Bij de toedeling wordt rekening gehouden met de taken en verantwoordelijkheden die reeds zijn toegewezen aan het bestuur, aan één van de commissies of aan het bestuursbureau en het bepaalde in de statuten van het fonds.

Het dagelijks bestuur geeft uitvoering aan spoedeisende onderwerpen, waarvoor het door het bestuur is gemandateerd.

Het dagelijks bestuur heeft periodiek overleg met het bestuursbureau over het dagelijks beleid, de voorbereiding van een commissie- dan wel bestuursvergadering en de vastgestelde actiepunten.

Commissies

Om zijn werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren heeft het bestuur commissies ingesteld, die tot taak hebben besluiten van het bestuur voor te bereiden. Zij zien ook toe op de uitvoering van door het bestuur genomen besluiten. De commissies hebben vooral een adviesbevoegdheid. Het bestuur neemt de meeste beslissingen. In specifieke situaties kan het bestuur besluiten mandaat te verlenen aan de commissies. Ook kan het bestuur besluiten dat externe deskundigen deel uitmaken van een commissie.

Het fonds kent een viertal vaste commissies, te weten de beleggingsadviescommissie, de pensioencommissie, de communicatiecommissie en de integraal risicomanagementcommissie. De commissies hebben een zelfstandige verantwoordelijkheid wat betreft het risicomanagement van haar relevante aandachtsgebieden. De integraal risicomanagementcommissie heeft hierbij een ondersteunende taak.

De bevoegdheden van de bestuurlijke gremia zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement. Dit reglement is laatstelijk gewijzigd op 8 februari 2021.

Naast de vaste commissies kan het bestuur een werkgroep instellen, wanneer voorbereiding ten aanzien van een bepaald onderwerp door een afvaardiging van het bestuur gewenst is.

Beleggingsadviescommissie

De beleggingsadviescommissie adviseert het bestuur over het beleggingsplan en de beleggingsrichtlijnen. Tevens adviseert en ondersteunt de commissie het bestuur in de breedste zin van het woord over zaken op het gebied van het beleggingsbeleid.

De beleggingsadviescommissie adviseert het bestuur over zaken samenhangend met het beleggingsbeleid. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:

- Het gevraagd en ongevraagd uitbrengen van advies aan het bestuur ten aanzien van het strategische beleggingsbeleid;
- Het gevraagd en ongevraagd uitbrengen van advies over mandaten in illiquide beleggingen;
- Het volgen van actuele ontwikkelingen en uitbrengen van advies over de eventuele consequenties hiervan voor het beleggingsbeleid;
- Wijzigingen in de overeenkomst met de fiduciair manager en de custodian;
- Het monitoren en evalueren van het proces bij de fiduciair manager gericht op de selectie, monitoring en evaluatie van beleggingsinstellingen en externe vermogensbeheerders;
- Het monitoren en evalueren van de handelingen van de fiduciair manager in het kader van de overeenkomst met de manager. Dit betreft onder meer de activiteiten gericht op de implementatie van het beleggingsbeleid, cashmanagement, overlaymanagement en het riskmanagement;
- Het monitoren en evalueren van de handelingen van de custodian in het kader van de overeenkomst tussen het fonds en de custodian. Dit betreft onder meer de bewaarneming in engere zin, de beleggingsadministratie, de resultaatmeting en de compliance monitoring (controle op naleving van beleggingsrichtlijnen door de fiduciair beheerder);
- Het monitoren en evalueren van de behaalde beleggingsresultaten;
- Het vaststellen van de risicobereidheid, relevant bij het aandachtsgebied van de commissie;
- Het monitoren en evalueren van de risico's, relevant bij het aandachtsgebied van de commissie;
- Het beoordelen van de effectiviteit van de risico-mitigerende maatregelen en het zo nodig implementeren van aanvullende maatregelen;
- De beoordeling van ISAE3402-verklaringen van de fiduciair manager en de custodian.
- De bewaking van "incontrol" aspecten van de fiduciair manager en de custodian, waaronder mede begrepen IT-systemen en projecten;
- Het monitoren en evalueren van de kosten van het vermogensbeheer (inclusief de custodian);
- Het adviseren over de grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de beleggingen en over de actuariële bedrijfstechische nota ("ABTN"), voor zover het onderwerpen betreffen die betrekking hebben op de werkzaamheden van de commissie;
- Het evalueren van vermogensbeheer-processen en het initiëren van verbetervoorstellen.

De commissie is gemandateerd binnen het kader van het door het bestuur goedgekeurde beleggingsplan en beleggingsrichtlijnen te besluiten over de uitvoering

van het beleggingsplan en de uitvoering van bestuursbesluiten.

De commissie is tevens gemandateerd tot het goedkeuren van aan- en verkoop en het goedkeuren van materiële wijzigingen in (de overeenkomsten met) beleggingsinstellingen en/of discretionaire mandaten in bestaande liquide beleggingscategorieën.

Onder liquide beleggingscategorieën wordt hier verstaan de beleggingen in de Matchingportefeuille aangevuld met de volgende beleggingscategorieën binnen de Rendementsportefeuille: aandelen, beursgenoteerd vastgoed, staatsobligaties, investment grade en hoogrentende bedrijfsobligaties, alternative credits, hoogrentende obligaties opkomende landen (EMD) en liquiditeiten/geldmarktfondsen.

De beleggingsadviescommissie wordt ondersteund door een externe deskundige die structureel onderdeel uitmaakt van de commissie. De externe deskundige heeft geen stemrecht.

De beleggingsadviescommissie vergadert circa tienmaal per jaar.

Pensioencommissie

De pensioencommissie adviseert het bestuur over het pensioenbeleid en de (periodieke) aanpassingen aan het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement en andere reglementen, de verplichtstelling, handhaving van de verplichtstelling en de uitvoeringsovereenkomsten.

De pensioencommissie adviseert het bestuur over zaken samenhangend met het pensioenbeleid. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:

- (Wijzigingen in) de statuten, reglementen en de uitvoeringsovereenkomsten van het fonds;
- (Wijzigingen in) de overeenkomst met de pensioenuitvoeringsorganisatie;
- Het monitoren en evalueren van de uitvoering door de pensioenuitvoeringsorganisatie in het kader van de overeenkomst door middel van de controle van de SLA-rapportage;
- Het voldoen aan wet- en regelgeving;
- Wijzigingen in de verplichtstelling en handhaving van de verplichtstelling;
- De uitvoeringstechnische aandachtspunten binnen de pensioenregeling van het fonds;
- Actuariële en juridische aangelegenheden relevant voor het pensioenbeleid van het fonds;
- Het periodiek overleg met de sleutelfunctiehouder actuariael;
- De (jaarlijkse) vaststelling van de premie;
- De toeslagverlening;
- Het adviseren over de actuariële grondslagen en het adviseren over de algemene bedrijfstechnische nota van het fonds ("ABTN"), voor zover het onderwerpen betreffen die betrekking hebben op de werkzaamheden van de commissie.
- De selectie en de evaluatie van de adviserend actuaire;
- De beoordeling van ISAE3402-verklaringen van de pensioenuitvoeringsorganisatie;
- De beoordeling van de AVG-rapportage(s) van de pensioenuitvoeringsorganisaties;

- De bewaking van “in control” aspecten van de pensioenuitvoerings-organisatie, waaronder mede begrepen IT-systemen en projecten;
- De administratiekosten van de pensioenuitvoeringsorganisatie;
- Het vaststellen van de risicobereidheid, relevant bij het aandachtsgebied van de commissie;
- Het monitoren en evalueren van de risico's, relevant bij het aandachtsgebied van de commissie;
- Het beoordelen van de effectiviteit van risico-mitigerende maatregelen en het zo nodig implementeren van aanvullende maatregelen;
- Het evalueren van pensioenbeheer-processen en het initiëren van verbetervoorstellen.

De commissie is gemandateerd te besluiten over de uitvoering van het bestuursbeleid ten aanzien van de individuele gevalbehandelingen. Hieronder wordt mede begrepen de behandeling van een klacht of geschil ingevolge het Pensioenreglement en het Uitvoeringsreglement.

De pensioencommissie vergadert circa achtmaal per jaar.

Communicatiecommissie

De communicatiecommissie adviseert het bestuur over het meerjaren- communicatiebeleid en het communicatiejaarplan. Tevens adviseert en ondersteunt deze commissie het bestuur in de breedste zin van het woord over zaken op het gebied van het communicatiebeleid.

De communicatiecommissie adviseert het bestuur over zaken samenhangend met het communicatiebeleid. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:

- De communicatie-uitingen van het fonds, mede hieronder begrepen de communicatie-uitingen rondom de uitvoering van de pensioenregeling;
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur ten aanzien van het vast te stellen communicatiebeleid en het formuleren van voorstellen om dit, waar nodig en/of gewenst, aan te passen;
- Het toetsen van de adequate uitvoering van het communicatiemeerjarenbeleid (en plan);
- Zich voortdurend op de hoogte te houden van de wettelijke voorschriften en aanbevelingen van de overheid over communicatie door pensioenfondsen;
- Het toetsen van de uitvoering aan het vastgestelde beleid en het periodiek verslag daarvan uitbrengen aan het bestuur;
- Het opmaken van een jaarlijkse begroting voor de afzonderlijk te maken kosten voor de uitvoering van het communicatiebeleid in het jaar voorafgaande aan het jaar van de begroting;
- De kostenontwikkeling van de communicatie van het fonds evenals de beheersing hiervan;
- Het vaststellen van de risicobereidheid, relevant bij het aandachtsgebied van de commissie;
- Het monitoren en evalueren van de risico's, relevant bij het aandachtsgebied van de commissie;
- Het beoordelen van de effectiviteit van risico-mitigerende maatregelen en het zo nodig implementeren van aanvullende maatregelen;

- Het evalueren van communicatie-processen en het initiëren van verbetervoorstellen.

De commissie is binnen het genoemde kader door het bestuur van de Stichting gemandateerd te besluiten over de communicatie-uitingen en tot de uitvoering hiervan. De commissie kan de uitvoering toedelen aan het bestuursbureau.

De communicatiecommissie vergadert circa zeven keer per jaar.

Integraal risicomanagementcommissie

1. De IRMC adviseert het bestuur en de bestuurscommissies over het integrale risicomanagement.
2. De IRMC adviseert het bestuur over zaken samenhangend met de risico's die beheerst dienen te worden. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:
  - a. De integrale kostenontwikkeling van het fonds evenals de beheersing hiervan;
  - b. Het adviseren over de algemene bedrijfstechnische nota van het fonds ("ABTN"), voor zover het onderwerpen betreffen die betrekking hebben op de werkzaamheden van de commissie;
  - c. Het adviseren over de keuze van de compliance officer, de controlerend accountant en de certificerend actuaaris;
  - d. Het evalueren van de compliance officer, de controlerend accountant en de certificerend actuaaris;
  - e. De integrale toetsing van de jaarstukken (de staten en het jaarverslag) aan de wettelijke eisen en normen;
  - f. De controle en bewaking van het jaarwerkproces, en de bespreking van accountants- en actuariële rapportages, rapportages van de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan en het bewaken van de opvolging van de aanbevelingen.
  - g. Het beoordelen van de opzet, bestaan, organisatie en werking van het integrale risicomanagement, waaronder dat van de uitbestedingspartijen waar dit relevant is voor het fonds;
  - h. Het monitoren en evalueren van de financiële en niet- financiële risico's;
  - i. Het monitoren en evalueren van de kwaliteit van de bij de beleidsvoorstellen opgenomen risicoparagraaf en de daarin opgenomen beheersmaatregelen;
  - j. Het monitoren en evalueren van het uitbestedingsbeleid van het fonds;
  - k. De integrale bewaking van "in control" aspecten van de uitvoeringsorganisaties, waaronder mede begrepen IT-systemen en projecten;
  - l. De integrale beoordeling van ISAE3402-verklaringen van de uitvoeringsorganisaties;
  - m. De integrale controle van de SLA-rapportages van de uitvoeringsorganisaties;
  - n. Het evalueren van de risicomanagement-, beheersings- en financiële processen en het doen van verbetervoorstellen;
  - o. Het beoordelen van compliance aangelegenheden in de ruimste zin van het woord;
  - p. Het opstellen van de gedragscode en het jaarlijks laten opstellen van een compliance rapportage;
  - q. De integrale beoordeling van de AVG rapportage;

- r. Het periodiek overleg met sleutelfunctiehouder risicobeheer, sleutelfunctiehouder actuariel en sleutelfunctiehouder interne audit;
- s. Het signaleren van triggers voor en het adviseren van het bestuur tot het eventueel initiëren van een (deel)ERB, ALM, HBT of andere passende analyses/onderzoeken.

De integraal risicomanagementcommissie vergadert circa zesmaal per jaar.

Sleutelfuncties

Het fonds beschikt over een risicobeheerfunctie, interne auditfunctie en een actuariële functie als bedoeld in artikel 143a van de Pensioenwet, hierna te noemen sleutelfuncties. De taken en bevoegdheden van de sleutelfunctiehouders zijn vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement.

De sleutelhouders voeren hun werkzaamheden uit op basis van een jaarplan met een volledige scope van materieel van belang zijnde controle-objecten.

De sleutelhouders rapporteren aan het bestuur over de bevindingen en adviezen met behulp van periodieke rapportages en een afsluitende jaarrapportage.

De houders van de sleutelfuncties hebben een directe escalatiemogelijkheid naar de Raad van Toezicht en DNB.

De houders van de sleutelfunctie krijgen alle vergaderstukken van de commissie waarmee zij periodiek overleg hebben:

- De sleutelhouder risicobeheer heeft periodiek overleg met de finance en riskcommissie;
- De sleutelhouder interne audit heeft periodiek overleg met de voorzitter van het bestuur, de voorzitter van de raad van toezicht en de directeur van het bestuursbureau ('het overleg interne audit');
- De sleutelhouder actuariel heeft periodiek overleg met de pensioencommissie.

De vergaderstukken van andere commissies en het bestuur alsook alle fondsdocumenten zijn voor de sleutelfunctiehouders beschikbaar op een portal.

De taken van de sleutelfunctiehouders luiden globaal als volgt:

- De sleutelhouder risicobeheer is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van een visie en strategie voor het integrale risicomanagement, met een bij de doelstellingen van het fonds passende risicohouding en risicobereidheid. De sleutelfunctiehouder risicobeheer beoordeelt de risico's, controleert de beheersing hiervan en bevordert de risico-alertheid. De sleutelhouder risicobeheer richt hiervoor rapportages in en onderhoudt deze.
- De sleutelhouder interne audit vormt zich een oordeel over de adequaatheid en doeltreffendheid van het interne controlesysteem, compliance aangelegenheden en andere onderdelen van het vastgelegde governancestelsel, met inbegrip van uitbestede werkzaamheden.
- De sleutelhouder actuariel houdt toezicht op de berekening van de technische voorziening en beoordeelt de betrouwbaarheid en adequaatheid van deze berekening en de betrouwbaarheid en adequaatheid en van de verzekeringstechnische risico's.

De sleutelhouder actuarieel beoordeelt tevens de algehele gedragslijn voor het aangaan van pensioenverplichtingen en draagt erbij toe dat het risicobeheer doeltreffend wordt toegepast.

Bestuursbureau

Het bestuursbureau ondersteunt het (dagelijks) bestuur, de commissies en de andere gremia van het fonds. De volgende taken worden onderscheiden:

- Adviseur van het bestuur;
- Organiseren en inhoudelijk voorbereiden vergaderingen van alle gremia;
- Bewaken kwaliteit beleidsvoorstellen ten behoeve van het bestuur en commissies;
- Het schrijven van voorleggers bij beleidsvoorstellen, inclusief advies en risicoparagraaf;
- Organisatie van de uitbestede taken;
- Draagt zorg voor de uitvoering van genomen besluiten;
- Bewaken dat contracten met de uitvoerders up-to-date zijn met een goede prijs-kwaliteit verhouding;
- Monitoring uitvoering;
- Bewaken en/of bevorderen kwaliteit van de managementinformatie over de uitbestede taken ten behoeve van bestuur;
- Voorbereiden van selectie en benoeming van externe partijen/adviseurs;
- Aansturing van externe partijen/adviseurs;
- Bewaken functioneren van externe partijen/adviseurs;
- Risk management (o.a. regie proces en sleutelfunctiehouder);
- Interne audit (sleutelfunctiehouder);
- Regie/ondersteuning met betrekking tot opleiding bestuur;
- Zorgen voor goede communicatie tussen de organen van het fonds (inclusief raad van toezicht en verantwoordingsorgaan);
- Onderhouden van externe contacten (bijvoorbeeld richting DNB, AFM, Pensioenfederatie); en
- Toetsen van de bijdrage van de pensioenuitvoerder en de fiduciair manager ten aanzien van inhoudelijke, beleidsmatige vraagstukken.

Verantwoordingsorgaan

Het fonds heeft een verantwoordingsorgaan. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het fonds stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over:

- Het beleid inzake de beloningen;
- De vorm en inrichting van het intern toezicht;
- De profielschets voor leden van de raad van toezicht;
- Het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- Het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
- Gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
- Liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;
- Het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
- Het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 2:18 Burgerlijk Wetboek; en

- De samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten.

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit negen leden, van wie vijf deelnemers van het fonds, twee pensioengerechtigden en twee leden die de werkgevers vertegenwoordigen.

Intern toezicht

Het intern toezicht wordt uitgeoefend door de raad van toezicht. De raad heeft tot taak om toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. Zij ziet toe op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Daarnaast heeft de raad goedkeuringsrecht inzake de profielschets van bestuurders, het beloningsbeleid van het fonds, de overdracht van verplichtingen, de liquidatie, fusie of splitsing van het fonds en het jaarverslag, waarin opgenomen de jaarrekening. De taken en bevoegdheden van de raad zijn vastgelegd in het reglement van de raad van toezicht. Een samenvatting van het oordeel en de bevindingen van de raad van toezicht wordt in het bestuursverslag van het fonds opgenomen.

De raad van toezicht bestaat uit drie onafhankelijke deskundigen.

Certificering en controle

Waarmerkend actuaris

Het bestuur heeft W. Hoekert van Willis Towers Watson aangesteld als waarmerkend actuaris. De waarmerkend actuaris maakt een actuarieel verslag waarin een verklaring wordt opgenomen van zijn bevindingen bij de jaarlijkse verslagstaten. Hij toetst de fondsmiddelen en beoordeelt de vermogenspositie van het fonds. Hierbij gaat hij uit van gegevens die zijn gecontroleerd door de accountant van het fonds.

De waarmerkend actuaris is onafhankelijk van het fonds en verricht geen advieswerkzaamheden voor het fonds. De waarmerkend actuaris functioneert met ingang van het boekjaar 2019 tevens als sleutelfunctiehouder actuariële functie en draagt zorg voor een adequate uitvoering hiervan en dat de uitvoering plaatsvindt door personen die aan de wettelijke en door het fonds opgestelde geschiktheidseisen voldoen.

Accountant

Het bestuur heeft R. Pluymakers van E.Y. LLP aangesteld als accountant van het fonds. De accountant verstrekt een controleverklaring bij onder meer de jaarrekening, de jaarlijkse verslagstaten voor DNB en de z-score.

Hij geeft een oordeel over de betrouwbaarheid van de weergave van de grootte en samenstelling van het vermogen van het fonds en het resultaat over het verslagjaar. Daarbij doet de accountant verslag van zijn bevindingen in de vorm van een accountantsverslag aan het bestuur. In het accountantsverslag worden op hoofdlijnen de bevindingen en de verbeterpunten in de beheersing van de processen gesignaleerd.

Compliance officer

Het bestuur heeft een gedragscode opgesteld en jaarlijks ondertekenen de bestuursleden een verklaring van naleving. De gedragscode bevat regels en richtlijnen die belangenconflicten tussen zakelijk belangen en privébelangen en het misbruik van vertrouwelijke gegevens moeten voorkomen.

Het bestuur heeft P.R.F de Koning van Trivu aangesteld als compliance officer. De compliance officer toetst jaarlijks de naleving van de gedragscode.

2.2 Uitbestede werkzaamheden

Het bestuur van het fonds heeft een uitbestedingsbeleid geformuleerd vanuit het belang van een beheerste en integere bedrijfsvoering ten behoeve van het realiseren van de missie en doelstelling van het fonds. Het pensioenfonds richt zich alleen op de bestuurlijke taken en de bestuursondersteuning van het fonds. Het bestuur heeft de overige taken uitbesteed, waaronder de primaire taken pensioenbeheer en vermogensbeheer. Het bestuur blijft te allen tijde eindverantwoordelijk voor de activiteiten van het fonds en houdt dan ook toezicht op externe partijen. Het bestuur hanteert als algemene criteria voor uitbesteding kwaliteit, klantgerichtheid, kosten, continuïteit en risicomanagement.

Pensioenbeheer

Het bestuur heeft de uitvoering van het pensioenbeheer uitbesteed aan AZL. Het pensioenfonds en AZL hebben de afspraken inzake uitbesteding vastgelegd in een overeenkomst inzake pensioenuitvoering. Onderdeel van deze overeenkomst is een Service Level Agreement (SLA), waarin de prestatieafspraken zijn vastgelegd. De SLA wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig in onderlinge afstemming door partijen aangepast. De overeenkomst heeft een looptijd van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2022. AZL heeft onder meer de volgende taken:

- het handhaven van de verplichtstelling;
- het verzamelen van gegevens benodigd voor de uitvoering van de pensioenregeling;
- het vaststellen en innen van de premies;
- het vaststellen van de pensioenaanspraken en het informeren van de deelnemers hieromtrent;
- het vaststellen van de hoogte van de pensioenuitkeringen en het uitbetalen hiervan;
- het ondersteunen van het bestuursbureau bij het organiseren en voorbereiden van commissie- en bestuursvergaderingen;
- het vervaardigen van een concept bestuursverslag en conceptjaarrekening;
- het adviseren op pensioen juridisch gebied en het behandelen en adviseren over bezwaarschriften.

Vermogensbeheer

Vanaf 1 juli 2011 is Kempen Capital Management (Kempen) aangesteld als fiduciair vermogensbeheerder. Het fonds heeft een overeenkomst met Kempen. Deze overeenkomst is dagelijks opzegbaar. Er zijn prijsafspraken gemaakt die gelden tot en met 31 december 2021. Kempen wordt gemonitord aan de hand van een Service Level Agreement. Het fonds heeft in vervolg op een marktverkenning Kempen geselecteerd en aangesteld als fiduciair manager vanaf 2022. Het fonds heeft daartoe met Kempen een overeenkomst gesloten met een looptijd van drie jaar.

Kempen voert het fiduciair management over het gehele vermogen inclusief afdekking van rente- en valutarisico. Tevens zorgt Kempen voor strategisch advies en draagt zij zorg voor de selectie en monitoring van externe vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen. Er is slechts in beperkte mate sprake van intern beheer van het vermogen. Beleggingen worden in principe en bij voorkeur uitgevoerd buiten Kempen.

Kempen heeft onder meer de volgende taken:

- het adviseren van de beleggingsadviescommissie en het bestuur over het strategisch beleggingsbeleid en het risicobudget;
- het jaarlijks uitbrengen van een voorstel voor de normportefeuille voor het komende jaar, inclusief bijbehorende richtlijnen, bandbreedtes enzovoorts;
- de selectie, aanstelling, monitoring, evaluatie en ontslag van externe vermogensbeheerders en externe beleggingsinstellingen. Aanstelling en ontslag kunnen slechts plaatsvinden na voorafgaande goedkeuring door het fonds;
- de uitvoering van overlay management (afdekking van rente- en valutarisico's);
- uitvoeren van riskmanagement, performance measurement, compliance monitoring en beleggingsadministratie.

De externe vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen waarin het fonds belegt, worden gemonitord door de fiduciair vermogensbeheerder. De fiduciair beheerder houdt de beleggingen van het fonds bij in zijn administratie en rapporteert over de beleggingen aan bestuur en beleggingsadviescommissie.

Bewaarneming, beleggingsadministratie en rapportage

Vanaf 1 januari 2019 is Northern Trust aangesteld als custodian voor het fonds. Northern Trust verzorgt tevens de beleggingsadministratie, de rendementsberekening en de compliance monitoring. Northern Trust verzorgt de onafhankelijke bevestiging van posities en resultaten zoals gerapporteerd door Kempen.

Door deze onafhankelijke positie heeft Northern Trust een belangrijke toezichthoudende functie voor het fonds. Alle formele vermogensbeherrapportages (ten behoeve van het jaarwerk, ten behoeve van DNB) worden gebaseerd op de beleggingsadministratie van Northern Trust.

De overeenkomst met Northern Trust heeft voor het fonds een opzegtermijn van 30 dagen en voor Northern Trust een opzegtermijn van 90 dagen.

Adviserend actuaris

Het bestuur heeft B. Cordewiner van AZL Actuarium aangesteld als adviserend actuaris. De werkzaamheden en vergoeding zijn vastgelegd in de overeenkomst inzake pensioenuitvoering met AZL. De adviserend actuaris adviseert in samenwerking met de ALM-adviseur (Sprenkels en Verschuren), het bestuur over het premie-, indexatie- en beleggingsbeleid.

ALM-advies

Sprenkels en Verschuren voert in opdracht van het bestuur ALM-studies uit en brengt op basis van de bevindingen uit deze studies, adviezen uit aan het bestuur.

2.3 Beheersmaatregelen en interne controle

Het interne beheersingssysteem berust op de verantwoordelijkheden, de bevoegdheden en de onderlinge verhoudingen van de bij het fonds betrokken organen en instellingen. Voor wat betreft de organen van het fonds zijn deze vastgelegd in de statuten en reglementen. Met

externe partijen aan wie activiteiten zijn uitbesteed en met de adviseurs zijn deze vastgelegd in overeenkomsten.

Geschiktheid

Het bestuur draagt er zorg voor dat wordt voldaan aan alle geschiktheidseisen die op basis van wet- en regelgeving worden gesteld. Het bestuur heeft hiertoe een geschiktheidsplan vastgesteld. Hiermee draagt het bestuur zorg voor een doorlopend programma om de geschiktheid van het bestuur op peil te houden en waar nodig te verbreden of te ontwikkelen (permanente educatie).

In het geschiktheidsplan wordt uiteengezet welke deskundigheden, competenties en professioneel gedrag van het bestuur en van de individuele bestuursleden worden verwacht en welke mogelijkheden tot ontwikkeling worden aangereikt.

In het geschiktheidsplan wordt verder aangegeven op welke wijze het fonds het functioneren van het bestuur (het collectief) en van de individuele bestuursleden (inclusief de deskundigheid) evalueert. Tevens is het geschiktheidsplan een referentiepunt voor de geschiktheidstoets die DNB uitvoert.

Voor de geschiktheidsbevordering gaat het bestuur onder meer uit van de eisen die zijn vastgelegd in de Wet versterking bestuur pensioenfondsen, de op 14 januari 2020 aangepaste Beleidsregel geschiktheid 2012 van DNB en AFM en de Handreiking geschikt pensioenfondsbestuur van de Pensioenfederatie.

Code Pensioenfondsen

De Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid hebben samen de Code Pensioenfondsen opgesteld. De code bevat normbepalingen over het functioneren van de verschillende bestuurlijke organen binnen een pensioenfonds en gaat ook uitgebreid in op daaraan gekoppelde thema's als benoemingen en zittingstermijnen. Onderwerpen als integraal risicomanagement, beloningen, diversiteit en verantwoord beleggen komen ook aan bod.

Met de code wordt beoogd de verhoudingen binnen het pensioenfonds en de communicatie met de belanghebbenden transparanter te maken en bij te dragen aan het versterken van 'goed pensioenfondsbestuur'. Op 3 oktober 2018 is de nieuwe Code Pensioenfondsen in de Staatscourant gepubliceerd. Vanaf die datum is deze nieuwe Code van kracht. In de nieuwe versie van de Code zijn de normen in acht thema's ingedeeld. Het bestuur onderschrijft de normen uit de Code Pensioenfondsen. Het beleid van het fonds is getoetst op de onderscheiden punten uit de Code.

Wat betreft diversiteit naar geslacht en leeftijd heeft het bestuur geen specifiek beleid geformuleerd. Het bestuur geeft bij de samenstelling van het bestuur als team prioriteit aan complementariteit in deskundigheid en competenties.

Voor wat betreft de profielschets van toezichthouders wordt niet gewerkt met een specifiek profiel voor elk afzonderlijk lid van de Raad van Toezicht. Wel worden binnen het profiel drie specifieke accenten gelegd. Hiermee heeft het fonds op eigen manier invulling gegeven aan de eis van voldoende diversiteit binnen het toezicht.

Evaluatie

Het bestuur houdt jaarlijks een zelfevaluatie om het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden afzonderlijk kritisch te beoordelen. Dit doet zij (minimaal) éénmaal per drie jaar onder begeleiding van een externe deskundige.

Daarnaast hebben de voorzitters elk jaar een persoonlijk evaluatiegesprek met de helft van de bestuursleden zodat met ieder bestuurslid elke twee jaar over het functioneren wordt gesproken. Deze evaluatie gebeurt schriftelijk (evaluatieformulier) en mondeling (gesprek). Uitgangspunt van het gesprek zijn de vereiste kennis en competenties die voor de functie zijn vastgesteld. Ook met de voorzitters wordt een functioneringsgesprek gehouden, hierbij zijn twee bestuursleden aanwezig (een van werkgeverszijde en een van werknemerszijde). Op basis van de evaluaties wordt indien- en voor zover nodig een ontwikkelpad uitgezet.

Beloningsbeleid

Het bestuur heeft, na goedkeuring van de raad van toezicht, een vergoedingsregeling voor bestuursleden, alsmede voor leden van het verantwoordingsorgaan en raad van toezicht vastgesteld. Het beloningsbeleid wordt verantwoord in het bestuursverslag.

Integriteitsbeleid

Voor het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht is een gedragscode opgesteld ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie en middelen.

Het fonds draagt zorg voor een systematische analyse van integriteitsrisico's, heeft aan de hand van die analyse een integriteitsbeleid vastgesteld, draagt zorg voor de uitvoering daarvan en heeft een compliance officer aangesteld. Onderdeel van het integriteitsbeleid zijn een integriteitsbeleidsdocument, een incidenten- en klokkenluidersregeling en de voornoemde gedragscode.

Integraal risicomanagementbeleid

Risicomanagement is een noodzakelijk en geïntegreerd onderdeel van de bedrijfsvoering en speelt een belangrijke rol om, door middel van goed risicobeheer, de doelstellingen te realiseren.

Belangrijke pijlers van het integraal risicomanagement zijn:

- Inzicht geven in het realiseren van de doelstellingen (organisatie, proces, verandering, compliance etc.) en waar moet worden (bij)gestuurd:
  - Inzicht geven in de relevante strategische en operationele risico's en kansen;
  - Beheersen van de risico's;
  - Transparant 'in control' zijn: inzicht geven in effectiviteit van de beheersing (soll-ist);
  - Identificeren sterktes en verbeterpunten; bijstellen waar nodig of wenselijk.
- Zelflerende en zelfsturende organisatie: efficiëncy, effectiviteit, relevantie en meerwaarde;
- Doorleven van beheersing en compliance is essentieel: 'hard controls' én 'soft controls' (gedrag, integriteit, veranderbereidheid en –vermogen).

Daarnaast is het integraal risicomanagement het fundament van een beheerste en integere bedrijfsvoering, zoals vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet. Dit artikel ziet met name toe op het beheersen:

- van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's;
- van financiële en andere risico's die de soliditeit van het fonds kunnen aantasten;
- van de financiële positie over de lange termijn;
- en het waarborgen van de integriteit.

Het beleid heeft onder meer geresulteerd in de vaststelling van een aantal risicogebieden, een inventarisatie van de risicobereidheid en de bruto- en netto-risico's aan de hand van de risicoomvang en de waarschijnlijkheid van het risico, en de organisatorische inbedding van het risicomanagement in het pensioenfonds. Dit laatste houdt in dat alle risicogebieden zijn toegewezen aan een of meerdere commissies of direct aan het bestuur, dat de finance en riskcommissie de integraliteit bewaakt en dat op het bestuursbureau een riskmanager is aangesteld.

Het beleid is volledig vastgelegd in het integraal risicomanagementbeleid 2019, dat op 11 februari 2019 door het bestuur is vastgesteld.

Communicatiebeleid

Het fonds heeft voor de periode 2021-2023 een communicatiebeleidsplan vastgesteld. Een aantal focuspunten hierin is:

- Centraal in het handelen van BPFL staan de kernwaarden: goed, duurzaam en ksotenefficiënt. Naast deze kernwaarden is 'persoonlijk' hét primaire uitgangspunt voor de communicatie.
- De overall doelstelling van pensioencommunicatie hebben alles te maken met vertrouwen: vertrouwen in het pensioenfonds, vertrouwen in de pensioenregeling en dat deze goed wordt uitgevoerd. Want vertrouwen is de basis. Pas daarna interesseert een deelnemer zich voor de afzender en de inhoud.
- BPFL werkt aan de communicatiedoelstellingen langs zes startegische lijnen:
  - werken aan vertrouwen door pensioen persoonlijk te maken en transparantie en gemak;
  - dialoog en feedback;
  - digitaal is het voorkeurskanaal;
  - perspectief van de deelnemer centraal;
  - ambassadeurschap werkgever;
  - zichtbaarheid.

De communicatiedoelstellingen uit het beleidsplan worden jaarlijks via een jaarplan met begroting concreet ingevuld en door het bestuur vastgesteld.

Interne beheersing uitbestedingsrelaties

Aan uitbesteding is voor het fonds een aantal risico's verbonden. In het risicobeleid is aangegeven hoe de risico's worden beheerst. Bij de afspraken met de uitvoerders is rekening

gehouden met de Beleidsregel Uitbesteding van de toezichthouder en het eigen uitbestedingsbeleid. Hierbij zijn concrete afspraken gemaakt met betrekking tot onder meer:

- de inhoud van de dienstverlening;
- de eisen die aan de dienstverlening worden gesteld (kwaliteitsnormen);
- de eisen die aan personeel (deskundigheid, gedragscode) en interne organisatie worden gesteld;
- de wederzijdse verantwoordelijkheden, rechten en verplichtingen;
- de wijze waarop de vergoedingen voor de dienstverlening worden berekend;
- de wijze waarop wordt gerapporteerd;
- de condities waaronder de overeenkomsten kunnen worden beëindigd.

Het bestuur geeft uitvoering aan de formele monitoring van de belangrijkste uitbestedingsrelaties, AZL, Kempen en Northern Trust via onder meer:

- de kwartaalcyclus van SLA-rapportages (rapportages over de prestatieafspraken);
- de jaarlijkse evaluatiegesprekken over de dienstverlening;
- de jaarlijkse review van het risicoregister;
- de jaarlijkse beoordeling van de ISAE3402-rapportages.

3. Pensioenregeling

3.1 Verplichtstelling

Door een besluit tot verplichtstelling wordt de deelname in een bedrijfstakpensioenfonds voor iedereen in een omschreven bedrijfstak verplicht. De sociale partners zijn primair verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden, waaronder pensioen. De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ondersteunt met de verplichtstelling deze verantwoordelijkheid van sociale partners.

De deelneming aan de pensioenregeling is voor de werknemers verplicht gesteld vanaf de eerste dag van de maand waarin de 21-jarige leeftijd wordt bereikt tot de eerste dag van de maand waarin de 68-jarige leeftijd wordt bereikt. De verplichtstelling geldt niet voor de werknemers die krachtens de wet verplicht zijn tot deelneming in een ander bedrijfstakpensioenfonds, waarvan de deelneming reeds verplicht was gesteld op 1 november 1968.

Hierbij wordt verstaan onder:

1. Werknemer:
  - a. degene die tot een werkgever in dienstbetrekking staat in de zin van de sociale werknemersverzekeringen;
  - b. degene die tot een werkgever in dienstbetrekking staat en die niet langer verzekeringsplichtig is voor de sociale werknemersverzekeringen vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd in de zin van de AOW, maar die dat wel was geweest wanneer de werknemer deze leeftijd nog niet zou hebben bereikt.
2. Werkgever:

ieder, die één of meer winkels exploiteert en werknemers in dienst heeft, met uitzondering van de werkgever die:

  - a. op 1 januari 1967 aangesloten was bij de toenmalige Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Levensmiddelen;
  - b. het levensmiddelenbedrijf uitoefent in de vorm van markt-, straat- en rivierhandel.
3. Onder winkel wordt verstaan: iedere fysieke en virtuele inrichting waar overwegend een verscheidenheid aan verbruiksartikelen zoals: kruidenierswaren, zuivel en eieren, kaas, aardappelen, groente en fruit, bier, wijn, frisdranken, melk, niet-gesteriliseerde melkproducten, boter, margarine, speciale melkproducten, vlees, wild en gevogelte, vleeswaren en salades, vis, schaal- en schelpdieren, brood en gebak, koek- en banketartikelen maaltijden, maaltijdcomponenten, ijs, chocolade en chocoladeproducten, snoepen, zoetwaren, zoutjes, onderleggers en notenbarproducten, delicatessen, dierenvoeding, rookwaren, drogmetica, schoonmaak- en onderhoudsartikelen, kantoorbenodigdheden en wenskaarten, lectuur, huishoudelijke artikelen, dierenbenodigdheden, bloemen en planten wordt verkocht, eventueel gecombineerd met een aanvullend assortiment gebruiksartikelen, waaronder iedere fysieke en virtuele inrichting waarin een kaasspecialzaak, delicatessenwinkel in de breedste zin des woords, gespecialiseerde zuiveldetailhandel, dan wel een supermarkt of levensmiddelenwinkel op een recreatiepark wordt geëxploiteerd.

In geval van samenloop is bepalend de hoofdactiviteit in loonbedrag en aantal arbeidsdagen.

Is de hoofdactiviteit niet een fysieke of virtuele winkel, kaasspeciaalzaak, delicatessenwinkel in de breedste zin van het woord of gespecialiseerde zuiveldetailhandel, dan geldt de verplichtstelling alleen voor de werknemers die zich met het levensmiddelenbedrijf bezighouden.

4. Onder levensmiddelenbedrijf wordt verstaan: het bedrijf waarin in winkels overwegend een verscheidenheid van verbruiksartikelen als genoemd wordt verkocht, eventueel gecombineerd met een aanvullend assortiment gebruiksartikelen.

Het bestuur hanteert het beleid dat er op zijn minst drie productcategorieën aanwezig moeten zijn, om van een verscheidenheid aan verbruiksartikelen te spreken.

3.2 Beleid inzake verlenen van vrijstellingen

In het Vrijstellings- en boetebesluit Wet 2000 (hierna: VBB) zijn regels opgenomen op grond waarvan een werkgever vrijstelling kan krijgen van verplichte deelname in een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds (hierna: Bpf). Onderscheid wordt gemaakt tussen gevallen waarin recht bestaat op vrijstelling indien de onderneming aan de in de VBB opgenomen voorwaarden voldoet en gevallen waarin het Bpf tot vrijstelling bevoegd is, maar niet verplicht.

3.2.1. Verplichte vrijstellingen

De verplichte vrijstellingsgronden zijn opgenomen in de artikelen 2, 3, 4 en 5 VBB. In artikel 6 VBB is de mogelijkheid tot het verlenen van een onverplichte vrijstelling opgenomen.

De verplichte vrijstellingsgronden zijn:

1. Vrijstelling in verband met een bestaande pensioenregeling (artikel 2 VBB);
2. Vrijstelling in verband met groepsvorming (artikel 3 VBB);
3. Vrijstelling in verband met een eigen CAO (artikel 4 VBB);
4. Vrijstelling in verband met onvoldoende beleggingsrendement (artikel 5 VBB).

Het fonds is verplicht om een vrijstelling te verlenen indien een werkgever voldoet aan de voorwaarden die voor een specifieke verplichte vrijstelling gelden. Deze voorwaarden zijn opgenomen in artikel 7 VBB en in het specifieke artikel op grond waarvan vrijstelling wordt aangevraagd.

3.2.2. Onverplichte vrijstelling

In artikel 6 VBB is een onverplichte vrijstellingsgrond opgenomen (vrijstelling om andere redenen). Indien een werkgever om welke reden dan ook niet wenst deel te nemen in het fonds, en de werkgever niet voor een verplichte vrijstelling in aanmerking komt, kan de werkgever voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever ook om andere redenen dan bovengenoemde redenen vrijstelling van verplichte deelname in het fonds verzoeken.

De belangrijkste voorwaarden voor het aanvragen van een vrijstelling zijn:

- De werkgever dient een andere pensioenregeling te hebben;
- De door de werkgever getroffen pensioenregeling dient actuarieel gelijkwaardig te zijn aan de pensioenregelingen van het fonds.

Beleid verlenen onverplichte vrijstelling

Een Bpf is niet verplicht om een vrijstelling te verlenen op basis van artikel 6 VBB. Het betreft hier een zogenaamde discretionaire bevoegdheid van het Bpf die door de rechter terughoudend wordt getoetst. Een Bpf mag het belang dat is gediend met het handhaven van de solidariteit zwaarder laten wegen dan het belang van een werkgever en werknemers om deel te nemen in een eigen pensioenregeling.

Het fonds gaat zeer terughoudend om met het verlenen van een onverplichte vrijstelling. Indien het fonds een te ruimhartig vrijstellingsbeleid zou hanteren, zorgt dit voor uitholling van het deelnemersbestand en komt dit niet ten goede van de solidariteit en collectiviteit binnen het fonds.

Soorten vrijwillige vrijstellingen

Het fonds kan (samenvattend) op grond van artikel 6 VBB drie soorten vrijstellingen om andere redenen verlenen:

1. voor onbepaalde tijd;
2. voor bepaalde tijd (dit betreft veelal een afloop- of een afwikkelvrijstelling)*; en
3. in verband met verplichte aansluiting bij een ander verplichtgesteld BPF.

*Een afloopvrijstelling is een vrijstelling voor alle werknemer tot een bepaalde datum, een afwikkelvrijstelling betreft een vrijstelling voor werknemers die op een bepaalde datum in dienst zijn getreden (werknemers die later in dienst treden nemen wel deel in het BPF).

Het fonds gaat zeer terughoudend om met het verlenen van onverplichte vrijstellingen en verleent alleen afloopvrijstellingen voor bepaalde tijd. Indien een onderneming redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn van de verplichte deelname in het fonds, en de onderneming reeds een eigen pensioenvoorziening heeft getroffen, kan door het fonds een afloopvrijstelling worden aangeboden. Hiermee wordt voorkomen dat de werkgever zowel aan het fonds als de andere pensioenuitvoerder pensioenpremies verschuldigd is. In de praktijk zal dubbele premiebetaling veelal leiden tot een fiscaal bovenmatige pensioenregeling.

In geval van een afloopvrijstelling dient de onderneming verplicht aan te sluiten bij het fonds op de in de vrijstellingsbeschikking opgenomen datum. Het fonds zal hierbij indien mogelijk aansluiten bij de einddatum van de door de werkgever reeds gesloten pensioenuitvoeringsovereenkomsten.

3.2.3 Beleid toetsing actuariële gelijkwaardigheid bij dispensatie

Als een vrijstelling wordt verleend op grond van artikel 2 of artikel 6 van het VBB dient de werkgever aan te tonen dat de eigen pensioenregeling te allen tijde financieel en actuarieel gelijkwaardig is dan wel was aan de pensioenregeling van het fonds (op grond van artikel 7 lid 5 VBB).

Periodieke toetsing

Indien aan een onderneming vrijstelling wordt verleend dient ten minste eens in de 5 jaar de pensioenregeling van de werkgever aan wie vrijstelling is verleend getoetst te worden op actuariële gelijkwaardigheid. Indien binnen de periode van 5 jaar sprake is van een wijziging in de pensioenregeling van het fonds óf in de pensioenregeling van de werkgever aan wie vrijstelling is verleend, die zo ingrijpend is dat die wijziging een reële invloed heeft op de kwantitatieve toetsing als bedoeld in deze notitie, kan het fonds besluiten dat toetsing frequenter plaatsvindt.

De werkgever aan wie vrijstelling is verleend, zendt van iedere wijziging in de pensioenregeling een afschrift aan het fonds toe.

Aansluiting met terugwerkende kracht

In de praktijk komt het voor dat een onderneming wordt aangesloten met terugwerkende kracht. Het fonds sluit dergelijke ondernemingen aan per 1 november 1968 of latere datum van oprichting, dan wel de datum waarop de bedrijfsactiviteiten van de onderneming onder de werkingssfeer van het fonds zijn komen te vallen.

Het beleid van het fonds is om ondernemingen bij het fonds aan te sluiten per 1 november 1968 of latere datum van oprichting, dan wel de datum waarop de bedrijfsactiviteiten van de onderneming onder de werkingssfeer van het fonds zijn komen te vallen. Indien een werkgever met terugwerkende kracht wordt aangesloten bij het fonds en vrijstelling aanvraagt, dient voor wat betreft het aantonen van gelijkwaardigheid, de gelijkwaardigheid vanaf deze aansluitdata te worden aangetoond.

Vrijstelling in verband met eigen pensioenregeling (artikel 2 VBB)

Ondernemingen die op basis van artikel 2 sub a VBB vrijstelling aanvragen dienen per 1 november 1968 aan te tonen dat de eigen regeling gelijkwaardig is. Ondernemingen die op basis van artikel 2 sub b VBB vrijstelling aanvragen dienen gelijkwaardigheid aan te tonen per aansluitingsdatum.

Vrijstelling om andere redenen (artikel 6 VBB)

Indien een werkgever niet aan de voorwaarden van een verplichte vrijstellingsgrond voldoet, wordt in de praktijk vaak een vrijstelling aangevraagd op basis van artikel 6 VBB. Echter ook voor deze vrijstellingsgrond geldt dat de eigen pensioenregeling gelijkwaardig dient te zijn aan de pensioenregeling van het fonds. Indien het overweegt aan een onderneming een afloopvrijstelling toe te kennen, wordt niet uitgegaan van de datum die wordt gebruikt bij een vrijstelling op basis van artikel 2 VBB, maar wordt gebruik gemaakt van een terugwerkende kracht periode van vijf jaar.

Kwalitatieve en kwantitatieve toetsing

De gelijkwaardigheid van de eigen pensioenregeling kan zowel kwalitatief als kwantitatief getoetst worden. Het uitgangspunt van de wetgever is echter een kwantitatieve toets. De uitgangspunten hiervoor zijn opgenomen in bijlage 3 van het VBB. Een kwalitatieve toets is wettelijk gezien alleen mogelijk indien het fonds en de werkgever dit gezamenlijk overeenkomen.

Het fonds zal alleen met een kwalitatieve toets werken, indien de pensioenregeling van de werkgever die om vrijstelling verzoekt op het eerste gezicht duidelijk beter is dan de regeling van het fonds.

In bijlage 3 van het VBB zijn de uitgangspunten opgenomen voor een kwantitatieve gelijkwaardigheidstoets. Op basis van artikel 3 VBB dient de werkgever de voor de berekening van de gelijkwaardigheid te hanteren voor te stellen en ken het fonds aangeven hiermee wel of niet akkoord te gaan. BPFL kan vooraf door het fonds goedgekeurde grondslagen voor gelijkwaardigheid vaststellen en delen met werkgeverts.

3.2.4 Verzekeringstechnisch nadeel

In geval van een vrijstelling op basis van artikel 6 VBB, kan het fonds een vergoeding vragen voor verzekeringstechnisch nadeel. Verzekeringstechnisch nadeel kan ontstaan indien het gegeven dat de vrijgestelde werkgever niet deelneemt in het fonds van invloed is op de doorsneepremie en het fonds hier nadeel van ondervindt.

Het fonds kan bij het verlenen van een afloop- of een afwikkelvrijstelling verzekeringstechnisch nadeel in rekening brengen.

3.2.5 Kosten

In bijlage 2 VBB zijn de rekenregels bij verzekeringstechnisch nadeel opgenomen. Hierin is ook opgenomen dat het fonds de kosten die redelijkerwijs verbonden zijn aan een vrijstellingsverzoek, aan een werkgever, die om vrijstelling verzoekt, in rekening mag brengen.

Het fonds kan kosten in rekening brengen voor het verlenen van een vrijstelling.

3.2.6 Vrijstellingsprocedure

Na ontvangst van een verzoek tot vrijstelling, wordt een ontvangstbevestiging verzonden aan de onderneming. Voor zover nog niet alle benodigde informatie is ontvangen, stuurt AZL een verzoek aan de onderneming om dit binnen 4 weken aan te vullen. Middels een voorlegger wordt het verzoek binnen 6 weken aan het bestuursbureau dan wel pensioencommissie voorgelegd. De onderneming moet binnen 6 weken gelijkwaardigheid van de eigen regeling aantonen. De onderneming kan verzoeken deze termijn met 12 weken uit te breiden. Indien de onderneming gelijkwaardigheid heeft aangetoond en de pensioencommissie en/of bestuursbureau is akkoord met het verlenen van de gevraagde vrijstelling, wordt de het bestuur hiervan in kennis gesteld. Vervolgens wordt de vrijstelling verleend en de beschikking aan de onderneming verzonden.

3.3 Pensioenreglement

De pensioenregeling luidt per 1 januari 2022 in hoofdlijnen als volgt:

A. Basisregeling

- Regeling Middelloonregeling gefinancierd door een collectieve vaste bijdrage;
- Toetredingsleeftijd 1^e dag van de maand waarin de 21-jarige leeftijd wordt bereikt;
- Pensioenleeftijd 1^e dag van de maand waarin de 68-jarige leeftijd wordt bereikt;
- Pensioengevend loon Het loon in de zin van hoofdstuk 3 van de wet financiering sociale verzekering, rekening houdend met het in deze wet genoemde maximum € 59.706 (voor 2022);
- Pensioengrondslag Het pensioengevend loon verminderd met de franchise;
- Franchise De franchise wordt in beginsel geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van de lonen in de van toepassing zijnde collectieve arbeidsovereenkomst (cao voor het Levensmiddelenbedrijf of VGL-cao). De referteperiode loopt van 1/10 - 30/9. De franchise wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld. In 2022 bedraagt die franchise € 16.062;
- Opbouwpercentage 1,5% van de pensioengrondslag;
- Ouderdomspensioen Op de pensioendatum bedraagt het ouderdomspensioen de som van de tijdens het deelnemerschap per jaar opgebouwde pensioenaanspraken;
- Partnerpensioen De opbouw bedraagt 1,05% van de pensioengrondslag per jaar. Op de pensioendatum bedraagt het partnerpensioen de som van de tijdens het deelnemerschap per jaar opgebouwde aanspraken op partnerpensioen. Indien een deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen het tot de dag van overlijden opgebouwde partnerpensioen, vermeerderd met het partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van overlijden tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen op basis van de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar vóór het overlijden. Voor de berekening van het hiervoor genoemde partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden, geldt een percentage van 1,238%.
- Wezenpensioen Voor ieder kind 20% van het partnerpensioen.

- ANW-pensioen
Er wordt een uitkering verstrekt, waarvan de duur afhankelijk is van de leeftijd van de nabestaande bij ingang van het ANW-pensioen (staffel). De hoogte van de uitkering is (bij fulltime dienstverbanden) per 1 januari 2022 maximaal € 7.476;
- Premievrijstelling
Bij een arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA) van 35% of meer wordt de pensioenopbouw premievrij geheel of gedeeltelijk voortgezet bij een arbeidsongeschiktheid:
  - van meer dan 65% een opbouw van 100%;
  - tussen 45% en 65% een opbouw van 50%;
  - tussen 35% en 45% een opbouw van 25%;
 in geval van een WAO-uitkering, ook bij een arbeidsongeschiktheid:
  - tussen 25% en 35% een opbouw van 25%;
- Toeslagen
Toeslagen worden uitsluitend verleend als en voor zover de middelen van het fonds voldoende zijn. Het bestuur van het fonds beslist jaarlijks of de pensioenaanspraken en ingegane pensioenen worden aangepast. De pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen kunnen worden verhoogd met een toeslag van maximaal de stijging van het CBS-consumentenprijsindexcijfer, alle huishoudens afgeleid. Als referentieperiode wordt genomen de periode van 12 maanden die eindigt drie maanden voor de toeslagverlening. De jaarlijkse toeslag wordt in beginsel verleend per 1 januari. De toeslagen worden gefinancierd uit overrendementen. De premie bevat dus geen opslag voor toeslagen.
- Uitrustmogelijkheden
Op de pensioendatum heeft de (gewezen) deelnemer het recht zijn partnerpensioen geheel of gedeeltelijk om te ruilen in een hoger ouderdompensioen. Tevens is er de mogelijkheid een deel van het ouderdompensioen uit te ruilen voor extra partnerpensioen. De (gewezen) deelnemer kan het ouderdompensioen eerder laten ingaan (op zijn vroegst) vijf jaar voor het bereiken van de voor betrokkene geldende AOW leeftijd) of de hoogte hiervan laten variëren en het AOW-hiaat opvullen.

B. Excedentregeling

Werkgevers hebben de mogelijkheid een aanvullende pensioenregeling (excedentregeling) onder te brengen bij het pensioenfonds. In de basisregeling bouwen werknemers pensioen op over hun pensioengevend salaris tot het maximum loon volgens de Wet Financiering Sociale Verzekeringen. Over het deel van het salaris dat boven deze grens uitkomt, kan een werkgever door middel van de excedentregeling een pensioenvoorziening aanbieden aan al zijn werknemers. Vanaf 1 januari 2022 is de bovengrens voor de excedentregeling een pensioengevend loon van € 114.866. Deze excedentregeling is opgenomen in hoofdstuk 15 van het pensioenreglement. Deze excedentregeling kan door middel van een uitvoeringsovereenkomst met de werkgever worden ondergebracht bij het pensioenfonds.

De excedentregeling van het pensioenfonds is een regeling in de vorm van een premieovereenkomst. De hoogte van de premie hangt af van de mate waarin de door het fonds vastgestelde premiestaffel wordt gevolgd. De werkgever dient minimaal 10% van de premie te betalen.

De hierop betrekking hebbende tabel met maximum aanvullende premies is opgenomen in artikel 60 van het pensioenreglement. Op de pensioendatum wordt pensioen ingekocht van het met de opgebouwde premie gerealiseerde kapitaal. Een overlijdensrisicoverzekering maakt deel uit van de regeling.

Wanneer een deelnemer overlijdt voor zijn pensioendatum wordt de hoogte van de om te zetten premie gebaseerd op de premie die hij had kunnen opbouwen als hij tot de pensioendatum was blijven deelnemen aan de excedentregeling.

Het overlijdensrisico is niet gedekt indien en voor zover de premie een percentage bedraagt van niet tot het regelmatig loon behorende loonbestanddelen.

Overeenkomstig de wet verbeterde premierregeling hebben deelnemers aan de excedentregeling de keuze tussen een variabele uitkering en een stabiele uitkering op pensioenleeftijd. Daar het fonds geen optie van variabele uitkering biedt, heeft de deelnemer 'shoprecht' en kan hij op het moment van pensioneren zijn binnen de excedentregeling opgebouwde pensioenvermogen onderbrengen bij een externe aanbieder. Bij de stabiele uitkering worden op moment van pensioneren met het binnen de excedentregeling opgebouwde pensioenvermogen pensioenrechten ingekocht bij het fonds.

Aan de (gewezen) deelnemer wordt op de leeftijd van 55 jaar de keuze voorgelegd voor het beleggingsprofiel dat door het bestuur is vastgesteld voor een beoogde stabiele pensioenuitkering dan wel voor het beleggingsprofiel dat door het bestuur is vastgesteld voor een beoogde variabele pensioenuitkering. Ook aan de (gewezen) deelnemers die op 1 januari 2018 binnen dertien jaar hun pensioendatum bereiken is deze keuze voorgelegd. Indien de (gewezen) deelnemer geen keuze kenbaar maakt, past het fonds het beleggingsprofiel voor een beoogde stabiele pensioenuitkering toe. De (gewezen) deelnemer kan zijn keuze jaarlijks per 1 januari aanpassen, mits hij dit vóór 1 november van het voorafgaande jaar bij het fonds kenbaar heeft gemaakt.

De beleggingsresultaten en aan- en verkopen van beleggingsfondsen conform het door het bestuur vastgestelde beleggingsprofiel worden iedere maand verwerkt op de pensioenrekening. Het fonds brengt bij de werkgever 102% van de premie (dus 2% kosten bovenop de maximale staffel) in rekening. 96% van de premie is bestemd voor opbouw kapitaal, 4% is bestemd voor de risicopremie nabestaandenpensioen en 2% voor kosten. Op de peildatum, zijnde 1 november van ieder jaar, wordt de hoogte van het kapitaal vastgesteld en de hoogte van 0,5% van het kapitaal dat op dat moment is opgebouwd. Dat bedrag met een maximum van € 1.000 per deelnemer per jaar, wordt vervolgens voor 31 december van datzelfde jaar in eerste instantie verrekend met de 2% van de premie die elke maand in rekening wordt gebracht.

Is de 2% die apart in rekening is gebracht, te weinig, dan wordt het overige van het kapitaal afgehaald. Het kapitaal wordt echter nooit negatief.

C. Gemoedsbezwaarden

De vergoedingsrente voor gemoedsbezwaarden (Pensioenreglement, artikel 4 lid 8) is gebaseerd op een gemiddeld tarief van de 10-jaars depositorente van ING, Rabobank, ABN AMRO en SNS Bank. Indien het 10-jaars depositotarief voor één van deze banken niet publiekelijk beschikbaar is, dan wordt gebruik gemaakt van een vergelijkbaar publiekelijk beschikbaar tarief van deze bank. Indien voor deze bank ook geen vergelijkbaar tarief publiekelijk beschikbaar is, wordt de bank geheel niet meegenomen bij de bepaling.

Klachten en geschillen

De voor de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of andere aanspraakgerechtigde geldende klachten- en geschillenprocedure is beschreven in het reglement Klachten- en geschillenregeling zoals ook aangegeven in artikel 56 van het pensioenreglement.

3.4 Uitvoeringsreglement

Het uitvoeringsreglement bevat bepalingen die betrekking hebben op de verhouding tussen een verplicht aangesloten werkgever en het pensioenfonds. Hieronder volgen de hoofdlijnen, voor zover deze hoofdlijnen niet op een andere plaats in deze ABTN worden beschreven.

Premievaststelling

De premie wordt, na overleg met sociale partners, door het bestuur vastgesteld en zo nodig gewijzigd. Een wijziging wordt doorgevoerd met ingang van 1 januari van een kalenderjaar.

Basisregeling

De hoogte van de voor 2022 geldende premies voor de basisregeling wordt, evenals het loon waarover deze wordt geheven, beschreven in hoofdstuk 4.8 van deze ABTN. Geen premie is overigens verschuldigd bij voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. Als de premie hoger is vastgesteld dan de kostendekkende premie kan het pensioenfonds het surplus gebruiken voor extra buffervorming voor herstel, of als kapitaaldeckingsopslag voor toekomstige toeslagverlening of voor andere doelen als omschreven in de ABTN.

Als de kostendekkende premie hoger is dan voor sociale partners acceptabel is, kunnen sociale partners de pensioenregeling aanpassen door de hoogte van de op te bouwen aanspraken in de toekomst naar beneden bij te stellen. Wanneer de premie niet langer kostendekkend is, treedt het bestuur tijdig in overleg met sociale partners.

Excedentregeling

De hoogte van de premie hangt af van de mate waarin de door het fonds vastgestelde premiestaffel wordt gevolgd. Dit wordt beschreven in hoofdstuk 3.2 van deze ABTN.

Premie-inning

Het fonds maakt vanaf 2019 maandelijks of per vier weken-periode een afrekennota op. Deze afrekennota is gebaseerd op de laatst bekende loon- en dienstverbandgegevens zoals maandelijks of per vier weken aangeleverd door de werkgevers. Hierbij wordt artikel 26 van de Pensioenwet in acht genomen.

Overschrijding betalingstermijn

Bij overschrijding van de betalingstermijn kan het pensioenfonds, naast de verschuldigde bedragen zoals bij de werkgever in rekening zijn gebracht, de wettelijke rente en vergoeding van andere kosten vorderen. Als een werkgever met de betaling in gebreke blijft, maakt het fonds gebruik van de rechtsmiddelen die het fonds ter beschikking staan.

Zo kan het pensioenfonds een dwangbevel uitbrengen, beslag laten leggen op goederen van de werkgever, het faillissement van de werkgever aanvragen of de bestuurders van de werkgever aansprakelijk stellen. Ook is het pensioenfonds bevoegd om als uiterst middel de actieve deelnemers in dienst van een werkgever te informeren over een betalingsachterstand van die werkgever.

Als sprake er is van een premieachterstand ter grootte van ten minste 5% van de totale door het pensioenfonds te ontvangen jaarpremie én het pensioenfonds tevens niet beschikt over het minimaal vereist eigen vermogen, als bedoeld in hoofdstuk 4.4 van deze ABTN, informeert het pensioenfonds met inachtneming van artikel 28 van de Pensioenwet het verantwoordingsorgaan en de ondernemingsraad van de onderneming die nog premie aan het pensioenfonds verschuldigd is.

Informatie

De werkgever is verplicht alle deelnemers bij het pensioenfonds aan te melden en de gegevens volledig juist en tijdig te verstrekken. Een werkgever moet het pensioenfonds inzage verlenen in zijn administratie voor zover dat noodzakelijk is voor een goede uitvoering van de pensioenregeling. Indien een werkgever geen of onjuiste gegevens verstrekt voor de afrekennota of de definitieve afrekening is het pensioenfonds bevoegd deze naar beste weten zelf vast te stellen. Het fonds kan dan ook een boete opleggen.

Het pensioenfonds zorgt ervoor dat de deelnemers over de pensioenregeling worden geïnformeerd overeenkomstig artikel 21 van de Pensioenwet.

Vermogenstekorten, vermogensoverschotten

De financiële sturingsmiddelen die het fonds hanteert, worden beschreven in hoofdstuk 6 van deze ABTN.

Bij een tekort volgt het pensioenfonds de daarop betrekking hebbende procedures zoals voorgeschreven in de Pensioenwet. Er wordt door het pensioenfonds geen korting op de premie verleend. Van de wettelijke mogelijkheid van terugstorten maakt het pensioenfonds geen gebruik.

Vrijstelling

In het uitvoeringsreglement worden de voorwaarden aangegeven waaronder aan:

- een werkgever voor zijn werknemers vrijstelling kan worden verleend van de verplichte deelneming in het pensioenfonds; het betreft de wettelijke voorwaarden van het Vrijstellingsbesluit Wet Bpf 2000.
- een werkgever of een werknemer wegens gemoedsbezwaren vrijstelling kan worden verleend.

Klachten en geschillen

De voor de werkgever geldende klachten- en geschillenprocedure is beschreven in de artikelen 34 en 35 van het uitvoeringsreglement.

3.5 Uitvoeringsovereenkomst (vrijwillige aansluitingen of aanvullende regeling)

Ter uitvoering van de aanvullende pensioenregeling en van een vrijwillige aansluiting van een werkgever bij het pensioenfonds sluit het pensioenfonds met iedere werkgever die van de mogelijkheid hiertoe gebruik maakt, een afzonderlijke uitvoeringsovereenkomst af.

In deze uitvoeringsovereenkomst worden de voorwaarden vastgelegd die gelden voor de deelname in de aanvullende regeling respectievelijk de vrijwillige aansluiting.

Beleid verzekeringstechnisch nadeel (VTN)

Het fonds wil voorkomen dat de reeds aanwezige populatie negatieve impact ervaart van het vrijwillig toetreden van een werkgever.

Bij het vrijwillig toetreden van een nieuwe werkgever wordt om die reden door de actuaire van het fonds getoetst of er aanleiding is voor het vragen van vergoeding voor verzekeringstechnisch nadeel (VTN). Als VTN aanwezig is dan brengt het fonds bij het aangaan van de uitvoeringsovereenkomst tot vrijwillige aansluiting het aanwezige VTN in rekening bij de toetredende werkgever.

De fondsactuaire beoordeelt in opdracht van het bestuur in het derde jaar van de uitvoeringsovereenkomst tot vrijwillige aansluiting het werknemersbestand. Daarbij wordt vastgesteld of, gezien eventuele substantiële wijzigingen in het werknemersbestand, aanvullend VTN in rekening gebracht moet worden. Als de actuaire tot het oordeel komt dat aanvullend VTN aanwezig is, dan zal het bestuur dit VTN in rekening brengen bij de werkgever. Indien de uitvoeringsovereenkomst tot vrijwillige aansluiting tussentijds door de werkgever wordt opgezegd, zal het fonds eveneens een VTN (indien aanwezig) bij de betreffende werkgever in rekening brengen.

Het VTN wordt berekend op de wijze zoals beschreven in artikel 7 lid 4 en bijlage 2 van het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000.

In bijlage 2 bij het besluit is deze rekenmethodiek vastgelegd. De methodiek heeft als basis de 'te missen solidariteitsbijdrage' als gevolg van het uittreden van de betreffende werkgever. Hiertoe worden op basis van de betreffende deelnemersbestanden actuariële premies bepaald en met elkaar vergeleken. Indien hieruit volgt dat er een nadeel van uittreding is voor het fonds wordt, op basis van een annuïteit, een koopsom berekend. Zoals de titel aangeeft gaat het besluit om (rekenregels) bij een vrijstelling en niet bij een vrijwillige aansluiting. Voor vrijwillige aansluitingen geldt echter hetzelfde (uiteraard zijn het wel tegengestelde effecten). In afwijking van de in het besluit weergegeven uitgangspunten hanteert het fonds een vaste rente die als volgt wordt vastgesteld:

De vaste rente wordt vastgesteld op de rente die hoort bij de rentetermijnstructuur (RTS) die wordt gehanteerd bij de bepaling van de gedempte premie van het fonds. Op het moment van vaststelling van de premie 2022 bedraagt deze rente ca. 3,2%. Deze rente zal wijzigen op het moment dat de curve ten behoeve van de gedempte premie wijzigt (bij wijziging van het beleggingsbeleid, of in ieder geval 1 keer in de 5 jaar als de RTS moet worden geactualiseerd).

4 Financiële opzet

Het fonds voert de pensioenregeling uit conform het pensioenreglement. De pensioenaanspraken zijn volledig verzekerd in eigen beheer. Het fonds heeft dus geen herverzekeringscontracten gesloten.

4.1 Voorziening pensioenverplichtingen

De technische voorzieningen van het fonds bestaan uit de voorziening pensioenverplichtingen. De voorziening pensioenverplichtingen wordt gesteld op de contante waarde van de reglementair tot de balansdatum verworven pensioenaanspraken, waarbij voor de arbeidsongeschikten rekening is gehouden met de premievrijgestelde toekomstige opbouw.

Bij de waardering van de pensioenaanspraken wordt van de volgende grondslagen uitgegaan:

- interest   Nominale rentetermijnstructuur (zero-coupon), zoals door DNB maandelijks op zijn website wordt gepubliceerd.
- sterfte   Prognosetafel AG2020, waarbij de sterftেকansen worden gecorrigeerd voor de ervaringssterfte van het fonds. De ervaringssterfte geeft de verhouding weer van de waargenomen sterfte onder deelnemers in het fonds ten opzichte van de waargenomen sterfte onder de gehele Nederlandse bevolking, gebaseerd op gegevens van de afgelopen tien jaar. Voor het bepalen van de ervaringssterfte is gebruik gemaakt van het “Weighted Least Squares”-model, de ervaringssterfte zelf is gebaseerd op bedragensterfte. Voor medeverzekerden is, in verband met het lage aantal waarnemingen, de ervaringssterfte afgeleid van de ervaringssterfte van de hoofdverzekerde en is gebruik gemaakt van gegevens van het CBS. De ervaringssterfte wordt in principe geëvalueerd zodra het Actuarieel Genootschap een nieuwe AG Prognosetafel publiceert, maar minimaal elke drie jaar. De laatste wijziging van de ervaringssterfte heeft plaatsgevonden in 2020. De ervaringssterfte van het fonds is opgenomen in bijlage A.
- wezenpensioen   De lasten van nog niet ingegaan wezenpensioen zijn gesteld op 3,5% van de lasten van het nog niet ingegaan partnerpensioen van de nog niet gepensioneerde deelnemer.
Bij de vaststelling van de lasten van ingegaan wezenpensioen wordt verondersteld dat het pensioen moet worden uitgekeerd tot de 18-jarige leeftijd. Indien de betreffende wees de leeftijd van 18 reeds gepasseerd is, wordt verondersteld dat het pensioen moet worden uitgekeerd tot de 27-jarige leeftijd.

Via de premie heft het fonds daarnaast een éénjarige risicopremie, ter dekking van het toekomstige en nog niet gefinancierde deel van het wezenpensioen. Deze risicopremie

wordt bepaald op basis van dezelfde opslag van 3,5%, maar dan geheven over de risicopremie voor het toekomstige partnerpensioen.

Deze opslag is voor het laatst herijkt in 2021 en wordt minimaal iedere vijf jaar geëvalueerd.

- leeftijdsverschil

De leeftijd van de vrouwelijke partner van de mannelijke deelnemer wordt 3 jaar lager verondersteld dan die van de deelnemer. De leeftijd van de mannelijke partner van de vrouwelijke deelnemer wordt 2 jaar hoger verondersteld dan die van de deelnemer. Deze aanname is voor het laatst in 2020 herijkt en wordt minimaal iedere vijf jaar geëvalueerd.

- partnerfrequentie

Voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor nog niet ingegane partnerpensioenen wordt een fondsspecifieke partnerfrequentie gehanteerd. Voor leeftijd 68 wordt 100% gehanteerd. Na pensionering wordt uitgegaan van de werkelijke gehuwdheid van de gepensioneerde deelnemer (bepaalde partner). Deze frequenties zijn voor het laatst in 2021 herijkt en worden minimaal iedere vijf jaar geëvalueerd. De tabel met de gehanteerde partnerfrequenties is opgenomen in de bijlage.

- premievrijstelling invaliditeit

Voor arbeidsongeschikten wordt 100% van de contante waarde van de toekomstige opbouw gereserveerd.

- voorziening toekomstige premievrijstelling (IBNR)

De IBNR komt overeen met de opslag in de premie voor toekomstige premievrijstelling van vorig jaar en van het huidige jaar. De opslag is in de premie 2021 vastgesteld op 4,5% en in de premie 2022 vastgesteld op 5,4% van de actuariële inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen in de premie. Deze opslag wordt bepaald als het voortschrijdend gemiddelde van maximaal de laatste 5 waarnemingsjaren. Deze opslag is voor het laatst herijkt in 2021 en wordt minimaal iedere vijf jaar geëvalueerd

- arbeidsongeschiktheids-Pensioen

Reservering van dit pensioen vindt plaats op basis van rentedekking.

- opslag toekomstige kosten

Voor de dekking van toekomstige excassokosten wordt de netto voorziening verhoogd met 2,4%. Voor vaststelling van deze opslag voor excassokosten heeft het bestuur gebruik gemaakt van het zogenaamde offertemodel. Dit betekent dat als de premiebetaling stopt, het bestuur naar zal streven om de verplichtingen van het pensioenfonds zo snel als mogelijk, maar maximaal na twee jaar, zorgvuldig over te dragen aan een verzekeraar of een andere pensioenuitvoerder. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld het pensioenfonds voor de Detailhandel of PGB. Het bestuur toetst jaarlijks (bij voorkeur in het vierde kwartaal op basis van de situatie eind september) of

de opslag voor excassokosten nog passend is. Hierbij zullen in ogenschouw worden genomen:

- de opslag voor excassokosten van de mogelijk alternatieve pensioenfondsen;
- de kosten die worden gemaakt in de periode na premiebetaling tot de overdracht naar een andere uitvoerder;
- de kosten van de overdracht zelf.

In de meest recente evaluatie is rekening gehouden met een totaalbedrag aan kosten in de twee-jaarsperiode tot en met de liquidatie van € 17,2 miljoen.

Bij de overdracht van de verplichtingen naar een andere pensioenuitvoerder zal het bestuur bij de keuze voor een andere uitvoerder rekening houden met de mogelijke gevolgen van verschillen in dekkingsgraden en grondslagen (waaronder de excassokosten) tussen het fonds en de nieuwe pensioenuitvoerder. Ook de eventuele verzekeringstechnische resultaten zullen in de afweging worden betrokken.

- afronding leeftijden

De leeftijden worden in jaren en maanden nauwkeurig bepaald, waarbij aangenomen wordt dat iedereen op de eerste dag van de geboortemaand geboren is.

- ANW-hiaat schade-
Voorziening en risicopremie

De kans op de aanwezigheid van kinderen bij een nabestaande wordt gebaseerd op de CBS- cijfers “Particuliere huishoudens naar samenstelling en grootte per 1 januari”, concreet te tabellen:

- niet gehuwde paren, gesplitst in huishoudens met en zonder kinderen;
- gehuwde paren, gesplitst in huishoudens met en zonder kinderen.

Op basis van de CBS-cijfers “Huishoudens, kindertal, leeftijdsklasse kind, regio, 1 januari” wordt deze kans vervolgens gecorrigeerd voor kinderen ouder dan 18 jaar.

Jaarlijks (tijdens het jaarwerk) worden deze kansen herijkt op basis van de meest recente CBS-cijfers. De hieruit afgeleide kansen worden gedurende het jaar constant gehouden.

De kans dat een nabestaande meer dan 45% arbeidsongeschikt is, wordt vanuit prudentie nihil verondersteld.

Bij de bepaling van de vrijgestelde risicodekking op een ANW-uitkering voor arbeidsongeschikten, wordt bij deelnemers die op 1-1-2018 reeds arbeidsongeschikt waren het volgende verondersteld:

- voor volledig arbeidsongeschikten een parttime graad van 50%;
- voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten een parttime gelijk aan 100% minus het acutele ao-percentage.

- voorziening niet opgevraagd Voor ouderdomspensioen vanaf 68 jaar dat nog niet is ingegaan, omdat de deelnemer onvindbaar is of niet reageert, wordt de volgende staffel voor het vormen van een voorziening aangehouden: 68-70 jaar: 100% van de voorziening vanaf 68. Na 70 jaar steeds elk jaar 10% minder, zodat op leeftijd 80 geen voorziening meer resteert.

Voor partnerpensioen dat nog niet is ingegaan, omdat de partner onvindbaar is of niet reageert, wordt de volgende staffel voor het vormen van een voorziening aangehouden: de eerste 5 jaar na origineel ingangsmoment: 100% van de voorziening vanaf ingangsmoment. Na 5 jaar neemt de voorziening elk jaar steeds 10% af, zodat na 15 jaar geen voorziening meer resteert.

Voor wezenpensioen dat nog niet is ingegaan, omdat de wees onvindbaar is of niet reageert, wordt niet gereserveerd.

- Opslag overlijdensrisico DC De premie voor de excedentregeling bevat een opslag van 4% bestemd voor de risicopremie nabestaandenpensioen. De hoogte van deze opslag is voor het laatst in 2018 herijkt en wordt minimaal elke vier jaar geëvalueerd.

4.1.1 Beleid flexibiliserings- en afkoopfactoren

De flexibiliserings- en afkoopfactoren worden jaarlijks als volgt vastgesteld:

- voor de periode van één kalenderjaar,
- op basis van de geldende actuariële grondslagen van het fonds,
- op basis van de rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen zoals gepubliceerd door DNB per einde september in het voorgaande jaar. In de jaren 2021 tot en met 2024 voert DNB stapsgewijs een aanpassing door in de verwerking van de UFR in de rentetermijnstructuur. Het fonds corrigeert de DNB-rentetermijnstructuur per einde september, zodat de rentecurve aansluit bij de methodiek van het jaar waar de factoren van toepassing zijn;
- met wegingsfactoren voor seksneutraliteit, waarbij uitgegaan wordt van de verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke deelnemers. Deze verhouding wordt gebaseerd op de voorziening van de populatie niet gepensioneerde deelnemers vanaf 61 jaar en 4 maanden. Voor de voorziening wordt uitgegaan van de stand primo van het jaar van vaststelling van de factoren (e.g. voor de factoren die gelden voor 2022, wordt uitgegaan van de primo stand 2021). Voor uitruil tussen partnerpensioen en ouderdomspensioen wordt voor de verhouding uitgegaan van het waargenomen uitruilgedrag van mannelijke

en vrouwelijke deelnemers. Hierbij wordt in principe gebruik gemaakt van het gemiddelde van de waargenomen uitruilverhouding over een periode van ca. 3 jaar (het lopend jaar wordt meegenomen tot het moment van berekening), tenzij de data aanleiding geeft om hier gemotiveerd van af te wijken. Voor de inkoopfactoren wordt aangesloten bij de waargenomen verhouding op basis van de deelnemersaantallen in de excedentregeling.

- Voor de inkoopfactoren wordt gebruik gemaakt van een solvabiliteitsopslag. Deze opslag is gelijk aan de actuele dekkingsgraad (op rekenmoment) +/- 100%, waarbij een minimum van 0% wordt gehanteerd. De minimum opslag ligt bewust lager dan de opslag voor het minimaal vereist eigen vermogen, omdat het Bestuur dit evenwichtiger vindt.
- De inkoopfactoren worden, in tegenstelling tot de overige flexibiliseringsfactoren, vanaf het tweede kwartaal 2021 maandelijks geactualiseerd. Daarbij wordt uitgegaan van de op het moment van berekening geldende fondsgrondslagen en de rentetermijnstructuur per einde van de voorgaande maand. De solvabiliteitsopslag wordt daarbij ook maandelijks herijkt op basis van de dekkingsgraad per einde voorgaande maand. De gehanteerde wegingsfactor voor sekseneutraliteit wordt gedurende het jaar constant gehouden. Door de maandelijks vaststelling van de inkoopfactoren wordt het renterisico bij inkoop voor zowel de deelnemer als het fonds verminderd.

4.2 Minimaal vereist eigen vermogen

Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) wordt jaarlijks vastgesteld overeenkomstig artikel 11 van het Besluit financieel toetsingskader. Het MVEV wordt bepaald door het al dan niet aanwezig zijn van beleggingsrisico's en door beheerslasten en risico's die voortkomen uit de pensioenregeling, waaronder nabestaanden- en arbeidsongeschiktheidspensioen. Deze componenten komen als volgt terug in de berekening van het MVEV:

- Beleggingsrisico	4% van het niet-herverzekerde gedeelte van de voorziening pensioenverplichtingen, met een minimum van 4% van 85% van de voorziening pensioenverplichtingen.
- Beheerslasten	Deze component is niet van toepassing voor Bpf Levensmiddelen.
- Risico van vooroverlijden	0,3% van het niet-herverzekerde gedeelte van het risicokapitaal bij overlijden, met een minimum van 0,3% van 50% van het risicokapitaal bij overlijden. Het risicokapitaal is gedefinieerd als de contante waarde van de coming service van het direct ingaand nabestaanden pensioen na aftrek van de voorziening latent nabestaandenpensioen en latent ouderdompensioen.
- Risico van arbeidsongeschiktheid	Het hoogste van 18% van de premie voor premievrijstelling bij invaliditeit (tot € 50 miljoen, 16% over het meerdere) of 26% van de gemiddelde

toevoeging aan de schadevoorziening over de afgelopen drie jaar (tot € 35 miljoen, 23% over het meerdere).
Herverzekering is niet van toepassing.

Het MVEV is per ultimo 2020 vastgesteld op 4,3% van de bruto technische voorzieningen van het fonds.

Indien het fondsvermogen lager is dan de som van de technische voorzieningen en het MVEV, bestaat er een situatie van dekkingstekort. In het crisisplan is beschreven welke maatregelen genomen kunnen worden om uit de situatie van tekort te komen.

4.3 Vereist eigen vermogen

Het bestuur streeft ernaar om het aanwezige vermogen in het fonds ten minste gelijk te laten zijn aan de technische voorzieningen plus het Vereist Eigen Vermogen (VEV). Het VEV is het vermogen dat behoort bij de evenwichtssituatie van het pensioenfonds. In die situatie is het eigen vermogen zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgestelde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het fonds binnen één jaar beschikt over minder middelen dan de hoogte van de technische voorzieningen voor de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst. Het bestuur heeft besloten dat het VEV wordt vastgesteld volgens het standaardmodel van DNB, op basis van de strategische beleggingsmix. In het standaardmodel worden nu de volgende risicofactoren onderscheiden:

- Renterisico (S_1)   Het renterisico wordt bepaald aan de hand van het voor het pensioenfonds in termen van netto verlies meest negatieve scenario van een rentestijging c.q. rentedaling op basis van de rentefactoren opgenomen in artikel 1 van bijlage 3 van het document Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling van 19 december 2006.

- Risico zakelijke waarden (S_2)   Het aandelen- en vastgoedrisico wordt bepaald aan de hand van een daling van de waarde van de beleggingen in:
  - aandelen ontwikkelde markten en indirect vastgoed met 30%;
  - aandelen opkomende markten met 40%;
  - niet-beursgenoteerde aandelen met 40%; en
  - niet-beursgenoteerd vastgoed met 15%Bij de bepaling van het totale risico zakelijke waarden wordt rekening gehouden met een correlatie tussen de diverse categorieën van 0,75. Hiertoe wordt de volgende formule gehanteerd:
$$S_2 = \sqrt{S_{2a}^2 + S_{2b}^2 + S_{2c}^2 + S_{2d}^2 + 2 * 0,75 * (S_{2a} * S_{2b} + S_{2a} * S_{2c} + S_{2a} * S_{2d} + S_{2b} * S_{2c} + S_{2b} * S_{2d} + S_{2c} * S_{2d})}$$

- Valutarisico (S_3)   Het valutarisico wordt bepaald aan de hand van een daling van de waarde van de beleggingen in andere valuta dan de euro. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen ontwikkelde markten (een daling van 20%) en opkomende markten (een daling van 35%). De

- correlatie tussen individuele valuta in ontwikkelde markten is gelijk aan 0,50, de correlatie tussen individuele valuta in opkomende markten is 0,75. De correlatie tussen het valutarisico voor ontwikkelde markten en opkomende markten is 0,25.
- Grondstoffen risico (S₄) Het grondstoffenrisico wordt bepaald aan de hand van een daling van de waarde van de beleggingen in grondstoffen met 35%.
  - Kredietrisico (S₅) Het kredietrisico wordt berekend aan de hand van een scenario waarbij wordt uitgegaan van een stijging van de creditspread van de kredietgevoelige beleggingen van het fonds. De hoogte van de stijging is afhankelijk van de ratingklasse van de beleggingsinstrumenten.
  - Verzekeringstechnisch risico (S₆) Het verzekeringstechnisch risico wordt bepaald volgens een door DNB voorgesteld model. Hierin worden drie risicofactoren betrokken die verband houden met sterfte te weten procesrisico, TSO en NSA. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De risicofactoren TSO en NSA houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.
  - Liquiditeitsrisico (S₇) Dit risico wordt marginaal geacht en wordt bij de berekening op 0 gesteld.
Er is geen sprake van beperkte beschikbaarheid van goed verhandelbare beleggingen om de verwachte kasstromen uit hoofde van de verplichtingen te dekken.
De premie-inkomsten zijn groter dan de uitkeringen en het merendeel van de beleggingsportefeuille is binnen 4 weken liquide te maken.
  - Concentratierisico (S₈) Dit risico wordt marginaal geacht en wordt bij de berekening op 0 gesteld.
In de vaststelling van het vereist eigen vermogen voor concentratierisico op basis van de Regeling Pensioenwet wordt ervan uitgegaan dat dit risico bij pensioenfondsen thans niet tot een vermogensleidend leidt.
Daarnaast monitort het fonds het concentratierisico in de maandelijkse rapportages en heeft het fonds restricties met betrekking tot concentratie opgenomen in het beleggingsbeleid.
  - Operationeel risico (S₉) Dit risico wordt marginaal geacht en wordt bij de berekening op 0 gesteld.

AZL, Kempen en NT beschikken over een ISAE 3402-certificering, een kwaliteitswaarborg voor procesbeheersing en dienstverlening. Op basis hiervan is geen aanleiding om te veronderstellen dat er een verhoogd operationeel risico is.

- Actief beheer risico (S₁₀)   Het risico van actief beheer is gelijk aan het maximale verlies door actief beheer dat met een waarschijnlijkheid van 2,5% binnen een jaar kan optreden. Dit verlies wordt bepaald met behulp van de ex-ante tracking error. In de berekening worden eveneens de kosten met betrekking tot actief beheer expliciet meegenomen.

De effecten S1 tot en met S10 worden gecombineerd tot het VEV aan de hand van onderstaande formule:

$$VEV = \sqrt{S_1^2 + S_2^2 + 2 * 0,40 * S_1 * S_2 + S_3^2 + S_4^2 + S_5^2 + 2 * 0,40 * S_1 * S_5 + 2 * 0,50 * S_2 * S_5 + S_6^2 + S_7^2 + S_8^2 + S_9^2 + S_{10}^2}$$

Op deze wijze is diversificatie tussen verschillende risicofactoren, dat wil zeggen de verwachting dat niet alle risico's gelijktijdig optreden, meegenomen in de formule.

Indien het fondsvermogen lager is dan het vereist vermogen, is er sprake van een tekort en beschrijft het bestuur in een herstelplan de maatregelen die genomen moeten worden om wel aan de normen van het vereist vermogen te voldoen. Hierbij worden de wettelijke termijnen in acht genomen. Na goedkeuring door DNB wordt het herstelplan uitgevoerd.

Het strategisch vereist eigen vermogen, zoals hiervoor gedefinieerd, is eind december 2020 gelijk aan 16,5%.

4.4 Dekkingsgraden

Door het fonds worden drie soorten dekkingsgraden gedefinieerd: de feitelijke dekkingsgraad, de beleidsdekkingsgraad en de reële dekkingsgraad. Het fonds beschikt over een procesbeschrijving voor de vaststelling van de verschillende dekkingsgraden (inclusief de vereiste dekkingsgraad).

4.4.1 Feitelijke dekkingsgraad

De feitelijke dekkingsgraad is gedefinieerd als de verhouding tussen het aanwezige vermogen en de technische voorzieningen, bepaald op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Vanaf 2016 wordt, zoals voorgeschreven door DNB, ook het vermogen en de technische voorziening met betrekking tot de excedentregeling bij het bepalen van de dekkingsgraad betrokken.

Het effect van wijzigingen in de door het fonds gehanteerde grondslagen, wordt in principe verwerkt in de dekkingsgraad aan het einde van de maand van vaststelling.

4.4.2 Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad betreft de dekkingsgraad waarop beleidsmaatregelen gebaseerd zullen worden. Deze beleidsdekkingsgraad wordt berekend als een voortschrijdend gemiddelde van de feitelijke dekkingsgraden over 12 maanden.

4.4.3 Reële dekkingsgraad

De reële dekkingsgraad is gedefinieerd als de verhouding tussen de beleidsdekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad waarbij volledig toekomstbestendig geïndexeerd kan worden. De beleidsdekkingsgraad voor volledige toekomstbestendige toeslagverlening is gelijk aan de toeslagdrempel van 110% vermeerderd met de contante waarde van de indexatiekasstroom, uitgedrukt als een percentage van de actuele verplichtingen op de balansdatum. De indexatiekasstroom wordt bepaald op basis van de minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer en wordt contant gemaakt met het verwachte rendement op zakelijke waarden volgens de Commissie Parameters.

4.5 Herstelplan

Primo 2022 lag de beleidsdekkingsgraad lager dan de dekkingsgraad behorende bij het vereist vermogen. Het fonds verkeerde dus in een situatie van reservetekort. Het fonds moet daarom een herstelplan opstellen, waaruit blijkt dat het reservetekort binnen de gehanteerde hersteltermijn van 10 jaar wordt opgeheven. Zolang het fonds een reservetekort heeft, zal er jaarlijks een nieuw herstelplan worden opgesteld. Naar verwachting blijkt uit het herstelplan 2022 dat tijdig herstel zonder kortingsmaatregel mogelijk is. Het herstelplan zal in maart 2022 door het bestuur worden vastgesteld.

4.6 Financiering

Het bestuur stelt de doorsneepremie jaarlijks vast. De doorsneepremie dient minimaal kostendekkend te zijn. Door sociale partners is voor 2022 een premie van 27,6% van de pensioengrondslagsom afgesproken (gelijk aan 2021). Indien de premie niet toereikend is, treedt het bestuur in overleg met sociale partners.

Als de (gedempte) kostendekkende premie hoger is dan 27,6% van de pensioengrondslagsom dan kunnen sociale partners de pensioenregeling voor de toekomstige opbouw aanpassen of het niveau van de premie verhogen. Besluitvorming hierover vindt plaats vóór 1 december. Indien de sociale partners niet vóór 1 december tot besluitvorming zijn gekomen, dan stelt het bestuur van het fonds de premie voor het volgende jaar op kostendekkend niveau vast.

De kostendekkende premie wordt gedempt op basis van verwacht rendement. De gedempte kostendekkende premie bestaat uit de volgende elementen:

1. Actuariële inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen, gewaardeerd op basis van het verwacht rendement inclusief de opslag voor excassokosten.
2. Het maximum van de opslag voor de toeslagambitie en de solvabiliteitsopslag, bepaald op de gedempte koopsom.
3. Opslag voor premievrijstelling bij invaliditeit van 5,4% van element 1 (actuariële inkoop) van de premie.
4. Opslag voor kosten op basis van de meest recente inschatting van de jaarlijkse uitvoeringskosten.

Verwacht rendement

De gedempte kostendekkende premie is gebaseerd op het verwacht rendement en de op dat moment geldende uitgangspunten ter bepaling van de technische voorziening. Het verwacht rendement is gebaseerd op de beleggingsmix van het fonds en de bijbehorende rendementen, waarbij de rendementen gelijk zijn gesteld aan de maximale rendementen zoals beschreven door de Commissie Parameters. Het resulterende verwachte fondsrendement wordt hiermee gebaseerd op onafhankelijke en objectieve uitgangspunten. Het rendement op vastrentende waarden is voor vijf jaar vastgezet op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur van eind september 2020.

Maximum opslag toeslagambitie en solvabiliteitsopslag

Naast het verwacht rendement wordt er een opslag toegepast in verband met de toeslagambitie door middel van een toeslagcurve. Deze toeslagcurve is gebaseerd op de minimale prijsinflatie zoals door de Commissie Parameters is gepubliceerd en kent een ingroeipad voor de eerste vijf jaar. Het te hanteren ingroeipad wordt door DNB periodiek gepubliceerd. De toeslagcurve wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van het eind september door DNB gepubliceerde ingroeipad. Indien de solvabiliteitsopslag groter is dan de opslag voor de toeslagambitie, dan vervangt de solvabiliteitsopslag deze opslag voor de toeslagambitie.

Doorsneepremie

De doorsneepremie bedraagt 27,6% van de pensioengrondslagsom. De premie is in 2022 als volgt opgebouwd (weergegeven als percentage van de pensioengrondslag):

Onderdeel	Gedempte premie	Zuivere kostendekkende premie (o.b.v. DNB RTS ¹)
Actuariële inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen	11,9%	31,3%
Solvabiliteitsopslag, dan wel opslag toeslagambitie	11,1%	5,3%
Opslag voor kosten	0,6%	0,6%
Totale gedempte premie	23,6%	37,2%
Resterende ruimte in premie	4,0%	
Totale (doorsnee)premie	27,6%	

¹ Bij het vaststellen van de zuivere kostendekkende premie is reeds rekening gehouden met de aanpassing van de UFR-methodiek per 1 januari 2022.

De opslag voor de ingerekende toeslagverlening is met 11,1%-punt hoger dan de solvabiliteitsopslag in de gedempte premie. Deze bedraagt namelijk 2,0%-punt en komt daarmee niet in bovenstaande opstelling van de premie terug.

De premiedekkingsgraad, zijnde de verhouding tussen de feitelijke premie onder aftrek van uitvoeringskosten (27,6% +/- 0,6%) en de actuariële koopsom gebaseerd op de zuivere RTS (31,3%), waarbij reeds rekening is gehouden met het effect van de nieuwe UFR-methodiek per 1 januari 2022, bedraagt ca. 86%.

Verder is in de tabel een resterende ruimte te zien van 4,0%-punt. Het fonds maakt geen gebruik van de mogelijkheid van premiekorting of restitutie.

4.7 Inkoop van pensioen uit de excedentregeling

Deelnemers in een aanvullende (excedent)regeling die hebben gekozen voor een stabiele uitkering dienen op het moment van pensioneren het gespaarde kapitaal om te zetten in aanspraken in de (basis)regeling van het fonds. Hiervoor worden inkoopfactoren gehanteerd die in beginsel maandelijks vastgesteld worden op basis van de uitgangspunten zoals opgenomen onder paragraaf 4.1.1.

4.8 Risicohouding en haalbaarheidstoets

De onderstaande elementen vormen de basis voor de door het bestuur en sociale partners geformuleerde risicohouding voor de basisregeling:

- Het bestuur streeft naar een zo goed mogelijk nominaal pensioen dat past binnen de fiscale kaders en het beschikbare premiebudget;
- Om nominale pensioenen zo veel als mogelijk waardevast te houden, belegt het bestuur de ingelegde pensioengelden verantwoord.
- Aangezien het deelnemersbestand van het fonds relatief jong is, is het acceptabel om een verantwoord risico te nemen in de beleggingen. In een ALM-context en met behulp van de haalbaarheidstoets maakt het bestuur concreet wat het beschouwt als een verantwoord risico. Het bestuur houdt hierbij rekening met de uitkomsten van periodiek onderzoek naar de risicobereidheid onder deelnemers. Risicohouding en uitkomsten van de ALM-studie worden besproken met de sociale partners. Het bestuur wil zo veel als mogelijk – conform de afgesproken maatstaf – kunnen indexeren om de deelnemers en de pensioengerechtigden te kunnen compenseren voor de inflatie en is bereid hiervoor een verantwoord risico te nemen in de beleggingen.
- Het bestuur accepteert dat het nemen van een verantwoord risico in de beleggingen kan leiden tot een toename van de kans op korten.
- Indien er gekort moet worden, wordt gehandeld conform het beleid zoals opgenomen in paragraaf 6.5 van deze abtn. Het bestuur houdt rekening met een balans tussen enerzijds de noodzaak tot financieel herstel en anderzijds de voordelen van spreiding van de korting voor alle deelnemers.

Voor de (vrijwillige) excedentregeling is tevens een risicohouding vastgesteld

Leeftijd	Risicohouding
25 jaar	€ 3.300
35 jaar	€ 2.400
55 jaar	€ 2.300

Het risicoprofiel van de (default) life cycle beleggingen in de excedentregeling is afgestemd op het risicoprofiel van de beleggingen in de basisregeling. Uitgangspunt hierbij is een stabiele uitkering.

De haalbaarheidstoets is een middel om te toetsen of het beleggingsbeleid aansluit bij de risicohouding van het fonds. De kwantitatieve normen die worden gehanteerd bij de haalbaarheidstoets zijn dan ook gerelateerd aan de bovenstaand beschreven risicohouding. Deze kwantitatieve normen zijn vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds, in nauw overleg met het verantwoordingsorgaan en de sociale partners. De ondergrens van het verwachte reële pensioenresultaat op fondsniveau is in dat kader gesteld op 90%. Daarnaast is de maximale afwijking van dit pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweersscenario gesteld op 55%. Genoemde grenzen zijn vastgesteld voor de basisregeling.

De haalbaarheidstoets bestaat uit de aanvangshaalbaarheidstoets en de jaarlijkse haalbaarheidstoets.

De aanvangshaalbaarheidstoets is begin 2015 voor het eerst uitgevoerd en vastgesteld naar aanleiding van de invoering van het nieuwe FTK per 1 januari 2015. De aanvangshaalbaarheidstoets zal opnieuw worden uitgevoerd en vastgesteld als het fonds besluit een nieuwe pensioenregeling uit te voeren of als er sprake is van significante wijzigingen in de huidige pensioenregeling. De rapportagedatum is 1 januari van het boekjaar waarin de nieuwe regeling wordt ingevoerd of de wijziging van de huidige plaatsvindt.

De resultaten worden bij DNB ingediend maximaal één maand nadat het fonds heeft besloten tot invoering van de nieuwe regeling of wijziging van de huidige regeling.

De jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt jaarlijks uitgevoerd en vastgesteld en heeft eveneens als rapportagedatum 1 januari. De jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt uitgevoerd op basis van de gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarstaten en wordt tegelijkertijd met die staten ingediend bij DNB. Indiening bij DNB vindt plaats via staat J702.

Bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt beoordeeld of wordt voldaan aan de vastgestelde ondergrenzen

Indien uit de haalbaarheidstoets blijkt dat de ondergrenzen worden overschreden, informeert het bestuur de sociale partners en het verantwoordingsorgaan en treedt met hen in overleg om tot passende maatregelen te komen. Bij eventueel toekomstige uit te voeren aanvangshaalbaarheidstoetsen zullen deze ondergrenzen opnieuw worden vastgesteld in overleg met de sociale partners en het verantwoordingsorgaan.

De haalbaarheidstoets, uitgevoerd in 2021, geeft de volgende uitkomsten:

- De mediaan van het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad, bedraagt 92%.
- Het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad, bedraagt in slecht weer (5% percentiel) 42%. De afwijking van de mediaan bedraagt daarmee 54%.

De bandbreedte rondom de vereiste dekkingsgraad bedraagt 3%-punt naar boven en 3%-punt naar beneden. De bandbreedte rondom de vereiste dekkingsgraad is bedoeld om uitvoering te geven aan het in het beleggingsplan aangegeven beleid. De belangrijkste redenen om een bandbreedte rondom de vereiste dekkingsgraad te voeren, is het meebewegen van de beleggingsportefeuille met de markten en het uitvoering geven aan het dynamisch rentebeleid.

Voor de maximaal aanvaardbare afwijking van het pensioen in een pessimistisch scenario voor de excedentregeling is eveneens aangesloten bij de grenswaarde van de basisregeling.

5. Beleggingsbeleid

In dit hoofdstuk wordt het beleggingsbeleid beschreven. Tevens zijn hierin de richtlijnen vastgelegd voor het vermogensbeheer zoals deze gelden vanaf 31 januari 2022.

Achtereenvolgens wordt ingegaan op de kaders waarbinnen het strategisch beleggingsbeleid is vormgegeven, het strategisch beleggingsbeleid zoals dat geldt vanaf 1 januari 2022, de uitvoering van de vermogensbeheeractiviteiten, de wijze van risicometing en –beheersing, alsmede de opzet van de resultaatsevaluatie. Als bijlage bij de ABTN is de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen gevoegd.

5.1 Kaders voor het strategisch beleggingsbeleid

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het strategisch beleggingsbeleid. Onder het strategisch beleggingsbeleid wordt onder andere verstaan de vaststelling van het doel en de stijl van het beleggingsbeleid, het rendements-/ risicoprofiel van het pensioenfonds, de normportefeuille en bandbreedtes, de benchmarks, het MVB-beleid en de selectie en aanstelling van de fiduciaire vermogensbeheerder. Het strategische beleggingsbeleid dient in lijn te liggen met de doelstelling en risicohouding van het pensioenfonds.

Het fonds heeft tot doel het verlenen van pensioenen aan de deelnemers, de gewezen deelnemers, alsmede aan hun nagelaten betrekkingen. Hierbij streeft het fonds naar een zo goed mogelijk nominaal pensioen, dat past binnen de fiscale kaders en het beschikbare premiebudget. Daarnaast tracht het fonds de pensioenen zo veel als mogelijk waardevast te houden. Het fonds realiseert zich dat voor het bereiken van dit doel het nemen van, naar verwachting beloond, risico een belangrijk uitgangspunt is. In de beschrijving van de risicohouding worden hier grenzen aan gesteld.

De risicohouding van het fonds wordt verder gekwantificeerd door vastlegging van:

- Een bandbreedte rondom de strategische Vereiste DekkingsGraad (VDG);
- (onder)grenzen voor de uitkomsten van de haalbaarheidstoets.

Om een nadere invulling te geven aan het strategisch beleggingsbeleid is in 2021 een ALM-studie uitgevoerd. Als uitgangspunt voor de ALM-studie heeft het bestuur gekozen voor een scenario waarin de (markt) renteontwikkeling in het basisscenario uitgaat van de forward-systematiek. Hiermee wordt, overeenkomstig de aanpassing in beleggingsovertuigingen, niet langer uitgegaan van mean reversion van renteniveaus. In dit scenario blijft de lange rente langdurig laag (grotweg op hetzelfde niveau als de huidige rente).

Vanwege bescherming tegen neerwaarts risico bij een rentedaling heeft het bestuur gekozen voor een verhoging van de renteafdekking naar 60% (komende vanaf 35%) op basis van de euro-swapcurve. De allocatie naar de rendementsportefeuille is dusdanig verhoogd dat de VDG niet toeneemt, gegeven een hogere renteafdekking van 60%. De verhouding tussen de matching- en rendementsportefeuille is daarom gesteld op 32%/68%, versus 35%/65% uit het

voorgaande strategische beleggingsbeleid. Het fonds heeft besloten om de strategische allocatie binnen de rendementsportefeuille ongewijzigd te laten.

Het fonds heeft het strategisch beleggingsbeleid laten beoordelen door de sociale partners en het verantwoordingsorgaan. Deze gremia hebben aangegeven het strategisch beleggingsbeleid, zoals in deze ABTN beschreven, passend te vinden bij de doelstelling en risicohouding, mede op basis van de ALM-uitkomsten.

Jaarlijks wordt daarnaast een beleggingsplan opgesteld. In dit plan wordt onder meer stil gestaan bij de volgende aspecten:

- Een wereldwijde macro-economische analyse;
- Evaluatie van belangrijke strategische uitgangspunten van het fonds (risicobudget, risico-allocatie, asset allocatie, restricties/randvoorwaarden en toegestane instrumenten);
- De concrete normportefeuille.

De jaarlijkse normwelingen zijn gelijk aan de strategische normwelingen en de bandbreedtes aan de getoonde bandbreedtes tenzij er zwaarwegende redenen zijn hiervan af te wijken in het jaarlijkse beleggingsplan. Dat kan volgen uit beperkingen om illiquide categorieën op korte termijn uit te breiden of af te bouwen.

Op basis van dit jaarlijkse beleggingsplan worden jaarlijks tevens de beleggingsrichtlijnen opgesteld. De richtlijnen vormen de basis voor de uitvoering van het beleggingsbeleid.

5.2 Het strategisch beleggingsbeleid

Bij de inrichting van het strategisch beleggingsbeleid zijn de beleggingsbeginselen van belang (zie bijlage C: Verklaring inzake de beleggingsbeginselen). Daarnaast zijn de volgende prudent-person uitgangspunten meegenomen in de bepaling van het strategisch beleggingsbeleid:

- het vermogen wordt belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers;
- het beleggingsbeleid sluit aan bij de doelstelling, de beleidsuitgangspunten en de risicohouding van het pensioenfonds;
- de veiligheid, kwaliteit en liquiditeit van de beleggingsportefeuille worden gewaarborgd en beleggingen voldoende worden gediversifieerd;
- het vermogen wordt beheerd op deskundige en zorgvuldige wijze en er is een adequate governance structuur aanwezig om dit te waarborgen;
- de uitbesteding van het vermogensbeheer sluit aan bij het strategisch beleggingsbeleid en is adequaat begrensd.

De portefeuille is opgesplitst in een zogenaamde 'matchingportefeuille' en een 'rendementsportefeuille'. De matchingportefeuille heeft als doel de beoogde afdekking van het renterisico van de verplichtingen te realiseren. De rendementsportefeuille heeft tot doel om op lange termijn een additioneel rendement ten opzichte van de verplichtingen te genereren.

Achtereenvolgens wordt hier ingegaan op het renteafdekkingsbeleid, de normportefeuille, het valutabeleid en het risicoprofiel, volgend uit het strategisch beleggingsbeleid.

5.2.1 Renteafdeckingsbeleid

Het fonds kiest ervoor om strategisch 60% van de rentegevoeligheid van de verplichtingen af te dekken op basis van verdiscontering tegen de euro-swapcurve. Dit niveau is niet afhankelijk van de hoogte van de rente. Bij de afdekking wordt een bandbreedte van 2,5%-punt naar boven en naar beneden gehanteerd, de werkelijke renteafdekking kan hierdoor tussen 57,5% en 62,5% bewegen. Deze mate van afdekking geldt voor alle looptijdsegmenten.

5.2.2. Strategische normportefeuille

Het strategisch beleggingsbeleid is weergegeven in onderstaande tabel. Daarnaast zijn in de tabel de bandbreedtes opgenomen die gelden ten opzichte van de jaarlijkse normwelingen. De jaarlijkse normwelingen zijn gelijk aan de strategische normwelingen en de bandbreedtes aan de getoonde bandbreedtes tenzij er zwaarwegende redenen zijn hiervan af te wijken in het jaarlijkse beleggingsplan. Een voorbeeld voor een dergelijke reden is bijvoorbeeld de allocatie naar een illiquide categorie waar aanvullende opbouw van beleggingen nodig is om op de strategische normwening te komen, maar door het illiquide karakter niet direct gerealiseerd kan worden.

	Totale portefeuille (% van het vermogen)	Rendementsportefeuille (% van het vermogen)	Bandbreedtes t.o.v. jaarnorm
Matchingportefeuille	32,0%		+/- 5%
Rendementsportefeuille	68,0%		+/- 5%
Aandelen		40,0%	
Aandelen ontwikkelde landen		30,0%	+/- 5%
Aandelen opkomende landen		10,0%	+/- 3%
Onroerend Goed		15,0%	
Beursgenoteerd OG (wereld)		5,0%	+/- 2%
Niet-beursgenoteerd OG ¹		10,0%	+/- 2%
Alternatieve beleggingen		5,0%	
Infrastructuur		5,0%	+/- 2%
Vastrentende waarden		40,0%	
Vastrentende waarden IG- bedrijfsobligaties		13,0%	+/- 3%
Vastrentende waarden hypotheken		10,0%	+/- 2%
Vastrentende waarden emerging market debt		5,0%	+/- 2%
Vastrentende waarden alternative credit ²		7,0%	+/- 2%

Vastrentende waarden onderhandse bedrijfsleningen	5,0%	+/- 2%
Liquiditeiten	0,0%	
Totaal	100%	100%

¹Geografische verdeling: Nederland 57.5%, Europa (ex. NL) 42.5%, sectorverdeling: woningen 60%, winkels 10%, logistiek 20% en kantoren 10%

²Opgebouwd uit 60% structured credit en 40% distressed debt

De portefeuille wordt op basis van de voorgestelde beleggingsmix met beleggingsinstellingen en discretionaire mandaten ingevuld.

5.2.3 Valutabeleid

Het fonds hanteert een strategische afdekking van 75% voor de exposure naar de Amerikaanse Dollar, het Britse Pond en de Japanse Yen. Zakelijke waarden en obligaties genoteerd in andere valuta dan de genoemde (belangrijkste) vreemde valuta worden niet afgedekt om reden van kosten en praktische uitvoerbaarheid. (zie tevens 5.3.3).

5.2.4 Risicoprofiel strategisch beleggingsbeleid

Het risicoprofiel van het pensioenfonds wordt bepaald door het strategisch vereist eigen vermogen. Het strategisch beleid leidt tot een vereiste dekkinggraad van circa 116,6% (berekend op basis van de rentecurve per 30 september 2021), maar is mede afhankelijk van onder andere het renteniveau.

5.3 Risicobeheersing

Om risico's adequaat te beheersen heeft het fonds een inschatting gemaakt van de belangrijkste risico's die op het fonds van toepassing zijn en beleid ontwikkeld om deze risico's te mitigeren en te monitoren.

Een belangrijk onderdeel van het beleggingsbeleid is het beheersen van beleggingsrisico's. De risicobeheersing is mede vormgegeven door onderstaande randvoorwaarden, welke door de fiduciar vermogensbeheerder worden geïmplementeerd. Het pensioenfonds heeft tevens een financieel crisisplan opgesteld waarin het proces is vastgelegd hoe te handelen in een crisissituatie.

5.3.1 Totaal risicobudget ten opzichte van de verplichtingen

Voor de monitoring van het risico van de portefeuille hanteert het fonds als maatstaf de (ex-ante) tracking error van de beleggingen versus de verplichtingen (op basis van de swapcurve). Op basis van het strategisch beleggingsbeleid heeft het fonds een verwacht risico vastgesteld en een bandbreedte daaromheen, waarmee een risicobudget is geconstrueerd. Het risicobudget is echter mede afhankelijk van het niveau van de rente. Bij een hogere rente is het risico van het strategisch beleid namelijk lager dan bij een lagere rente.

In onderstaande tabel staat de bandbreedte voor het beleggingsrisico weergegeven per 31 januari 2022, gebaseerd op een renteafdekking van 60%. Indien het actuele risicogebruik zich

buiten de bandbreedte bevindt, zal de fiduciair vermogensbeheerder contact opnemen met het pensioenfonds om de vervolgstappen te bepalen.

Beleggingsrisico	Risicobudget (minimum)	Risicobudget (maximum)
Risicobudget	7,0%	13,0%

Bovengenoemd risicobudget (standaarddeviatie) wordt berekend op basis van 10-jaars historische maanddata en gaat uit van een 1-jaars horizon. Indien het vastgestelde beleid en het risicobudget niet langer verenigbaar zijn (bijvoorbeeld als gevolg van de renteontwikkeling), dan zal het bestuur bepalen welke stappen benodigd zijn om beleid en risicobudget op één lijn te krijgen.

5.3.2 Renteafdekking

Ten aanzien van de renteafdekking gelden vanaf 31 januari 2022 de volgende richtlijnen:

- Het fonds kiest ervoor om strategisch 60% van de rentegevoeligheid van de verplichtingen af te dekken op basis van verdiscontering tegen de euro-swapcurve. Dit niveau is niet afhankelijk van de hoogte van de rente.
- Er geldt een bandbreedte van -2,5%-punt tot +2,5%-punt rondom de normweging van de renteafdekking om bewegingen in de markt (passief) te kunnen opvangen;
- De afdekking van het renterisico wordt gestuurd met behulp van zes looptijden (key rates), waarmee het curverisico wordt beheerst.
- Het beleid voor de renteafdekking op de verschillende looptijden is overeenkomstig het beleid voor de totale afdekking gelijk aan 60% van de rentegevoeligheid van de verplichtingen van het pensioenfonds per looptijd. Per gedefinieerde looptijd geldt een bandbreedte van -2,5%-punt tot +2,5%-punt rondom de bijdrage aan de normafdekking.
- De renteafdekking vindt plaats met behulp van swaps, (staats)obligaties van verschillende landen als onderdeel van de Matching Portefeuille en specifieke vastrentende beleggingscategorieën in de Rendementsportefeuille zoals hypothecaire leningen en bedrijfsobligaties. In alle gevallen bestaat de categorie uit in euro luidende instrumenten met een hoge kredietwaardigheid.

De bandbreedtes die gelden voor verschillende vastrentende instrumenten worden hieronder weergegeven, waarbij de indicatieve invulling en de bandbreedtes worden uitgedrukt als percentage van de rentegevoeligheid van de verplichtingen gewaardeerd tegen swapcurve (in PV01).

RENTEAFDEKKING CONTRIBUTIE PER BELEGGINGSCATEGORIE

INSTRUMENT	INDICATIE (%)	BANDBREEDTE (%)
Staatsobligaties en semi-overheid	7	5-10
Hypothecaire leningen	1,5	0-3
Bedrijfsobligaties	1,5	0-3
Swaps	50	44-55
Totaal	60	

Met betrekking tot staatsobligaties wordt de concentratie rentegevoeligheid per land (uitgedrukt als percentage van de totale rentegevoeligheid van de verplichtingen in PV01) gemonitord, waarbij de volgende maxima worden gehanteerd.

STAATSOBLIGATIES EN SEMI-OVERHEID RENTEAFDEKKING CONTRIBUTIE PER LAND

LAND	MINIMUM(%)	MAXIMUM(%)
Nederland	1	3
Frankrijk	0	3
Duitsland	1	4
Overige landen en supranationals	1	5

Tevens dienen obligaties in de Matchingportefeuille te voldoen aan één van de volgende voorwaarden:

- Vastrentende waarden in euro's uitgegeven of expliciet gegarandeerd door centrale of lagere overheden, van de volgende landen: Nederland, Duitsland, Frankrijk, Finland, Oostenrijk en België
- Vastrentende waarden in euro's uitgegeven door Europese supranationale overheidsinstellingen.
- Vastrentende waarden in euro's uitgegeven of expliciet gegarandeerd door andere centrale of lagere overheden, of uitgegeven door een agentschap van een centrale overheid.
- Aan de obligaties in portefeuille zijn op het moment van aankoop voorwaarden gesteld ten aanzien van de kredietbeoordeling door meerdere kredietbeoordelaars: minimaal

Aa3 (Moody's) en minimaal AA (S&P). Wanneer de kredietbeoordeling van een obligatie in portefeuille onder de minimaal verplichte langetermijnbeoordeling komt, zullen in overleg met het fonds vervolgstappen bepaald worden.

5.3.3 Valuta afdekking

De fiduciair vermogensbeheerder dekt het valutarisico op de US-dollar (USD), de Britse pond (GBP) en de Japanse yen (JPY) in de Rendementsportefeuille af met behulp van valuta termijncontracten. De restricties en normafdekking van het valutarisico worden in onderstaande tabel weergegeven. Voor de afdekking van de valuta exposures zijn de wegingen binnen de Rendementsportefeuille leidend, waarbij het valutarisico binnen beleggingsinstellingen op kwartaalbasis op 'look through' basis wordt vastgesteld.

RENDEMENTPORTEFEUILLE — VALUTA-AFDEKKING

VALUTA	NORM AFDEKKINGSPERCENTAGE (%)	BANDBREEDTE (%)
Britse pond	75,0	50,0 – 100,0
US dollar en Hong Kong dollar	75,0	50,0 – 100,0
Japanse yen	75,0	50,0 – 100,0

Beleggingen genoteerd in andere valuta dan de genoemde (belangrijkste) vreemde valuta worden niet afgedekt vanwege kosten en praktische uitvoerbaarheid

5.3.4 Actief beheer risico

De fiduciair vermogensbeheerder heeft géén ruimte voor actief beleid inzake de allocatie naar categorieën (tactisch actief afwijken van normwegingen), de mate van renteafdekking, de mate van valuta afdekking, (de benutting van) het totale risicobudget of de selectie van operationele vermogensbeheerders. Opname of ontslag van operationele vermogensbeheerders in de portefeuille is uitsluitend toegestaan na goedkeuring door het fonds.

5.3.5 Toegestane instrumenten

Voor de totale portefeuille geldt een lijst met toegestane instrumenten.

De Matchingportefeuille mag alleen ingevuld worden met:

- x Deposito's, banksaldi en geldmarktfondsen
- x Nominale obligaties
- x Renteswaps
- x Repurchase agreements ('repo')

De Rendementsportefeuille mag alleen ingevuld worden met:

- x Deposito's, banksaldi, en geldmarktfondsen
- x Beleggingsinstellingen en Mandaten die primair exposure bieden tot de beleggingscategorieën zoals vastgelegd in hoofdstuk 5.2.2.
- x Valuta forwards ten behoeve van de valuta-afdekking
- x Valuta swaps ten behoeve van de valuta-afdekking

5.4 Overige richtlijnen Vermogensbeheer

5.4.1 De waarderingsgrondslagen van de beleggingen

Op een effectenbeurs genoteerde aandelen, beleggingsinstellingen en derivaten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers. Beleggingsinstellingen die niet aan de beurs zijn genoteerd, worden gewaardeerd op basis van de waarde per participatie, zoals vastgesteld door de beleggingsinstelling. Overige effecten die niet op een effectenbeurs zijn genoteerd, worden gewaardeerd op reële waarde, gebaseerd op taxaties (bijvoorbeeld direct vastgoed), modelschattingen (bijvoorbeeld onderhandse leningen) of brokerquotes (bijvoorbeeld obligaties of OTC-derivaten).

5.4.2 Rebalancing

Per jaar wordt bij ingang van het nieuwe beleggingsplan een herbalancering uitgevoerd tussen de matching- en rendementsportefeuille, tenzij het fonds besluit dit vanwege uitzonderlijke marktomstandigheden niet te doen. Hierover vindt dan dialoog plaats met de fiduciair vermogensbeheerder. Tevens worden jaarlijks bij ingang van het nieuwe beleggingsplan de wegingen binnen de rendementsportefeuille naar de norm gebracht. Indien de bandbreedtes van de matching- en rendementsportefeuille gedurende het jaar worden overschreden, zal een tussentijdse herbalancering plaatsvinden om weer binnen deze bandbreedtes te komen. Premiestortingen zullen worden gebruikt om de portefeuillewelingen richting de normwelingen van beide sub-portefeuilles te brengen, onder andere om transactiekosten te minimaliseren.

5.4.3 Beleidsbenchmark

Voor de matchingportefeuille geldt dat de benchmark gelijkgesteld wordt aan de daadwerkelijk behaalde resultaten van deze portefeuille. De performance van deze portefeuille en de (ex post) bereikte mate van renteafdekking worden periodiek geëvalueerd

ten opzichte van de ontwikkeling in de verdisconteerde waarde van de verplichtingen, waarbij rekening wordt gehouden met de mate van renteaafdekking.

Voor de rendementsportefeuille geldt een samengestelde beleidsbenchmark op basis van diverse marktbenchmarks in combinatie met de normweging per beleggingscategorie conform het strategisch beleggingsbeleid. Deze benchmarks worden gebruikt om het rendement en de uitvoering van de portefeuille nader te kunnen beoordelen.

RENDEMENTSPORTEFEUILLE — BELEIDSBENCHMARK

BELEGGINGSCATEGORIE	NORMWEGING BELEIDS- BENCHMARK (%)	BENCHMARK BELEGGINGSCATEGORIE
---------------------	--	----------------------------------

Aandelen ontwikkelde landen	30	MSCI Wereld TR ND
------------------------------------	-----------	-------------------

Aandelen opkomende landen	10	MSCI Emerging markets TR ND
----------------------------------	-----------	-----------------------------

Genoteerd Onroerend Goed	5	FTSE/EPRA Global Developed Index
---------------------------------	----------	----------------------------------

Niet genoteerd Onroerend Goed	10	5.0% MSCI Dutch Total Return Residential Property 5.0% MSCI Pan European Total Return All Property
--------------------------------------	-----------	---

Alternatieve Beleggingen

Infrastructuur	5	Euribor 3m + 5%
----------------	---	-----------------

Vastrentende waarden Investment Grade

Bedrijfsobligaties	13	Iboxx Corporate TR
--------------------	----	--------------------

Hypothecaire leningen	10	ICE BofA ML Netherlands Gov. +1%
-----------------------	----	----------------------------------

Vastrentende waarden hoogrentend

Staatsobligaties opkomende landen (EMD)	5	JPM EMB hard currency/ local currency 50-50
---	---	--

Direct lending	5	Euribor 3m + 4,5%
----------------	---	-------------------

Alternative Credit	7	60% ICE BofAML 0-5 Year BB-B US High Yield Constrained Index 40% CSHFI Event Driven Distressed
Liquiditeiten	0	European Central Bank ESTR OIS

Per jaar wordt bovendien in het kader van het jaarlijkse beleggingsplan een uitvoeringsbenchmark vastgesteld om ook de uitvoering van het vermogensbeheer op een meer gedetailleerd niveau te kunnen monitoren.

5.5 Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Het pensioenfonds heeft beleid vastgesteld op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. Het fonds onderschrijft de principes van de UN Global Compact. De uitvoering van het beleid bestaat uit ESG integratie, engagement (aangaan van dialoog met ondernemingen), stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en tot slot uitsluiting, onder andere van producenten van controversiële wapens. De lijst van uitgesloten ondernemingen wordt minimaal elk jaar opnieuw vastgesteld en tezamen met een rapportage over de uitvoering van het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen gepubliceerd op de website.

Begin 2019 is door het fonds het IMVB-convenant pensioenfonds ondertekend. IMVB staat voor Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen en is een gezamenlijk initiatief van de pensioensector. Voorop in het convenant staat dat pensioenfonds op een transparante wijze invulling geven aan hun Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid en dit ontwikkelen volgens de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Daarnaast is het pensioenfonds gestart met een klimaatrapportage, waarin onder andere de 'carbon footprint' van de meest liquide beleggingen in de portefeuille wordt berekend.

In 2020 is het fonds gestart met de verdere uitwerking en implementatie van de nieuwe MVB-ambitie. Deze ambitie omvat onder andere de aansluiting bij de klimaatdoelstelling uit het Akkoord van Parijs en het leveren van een significante bijdrage aan de Sustainable Development Goals (SDG) Betaalbare en duurzame energie (SDG 7); Waardig werk en economische groei (SDG 8); Verantwoorde consumptie en productie (SDG 12); en Klimaatactie (SDG 13).

In de uitwerking hanteert het fonds een stapsgewijze aanpak waarbij per categorie de invulling bepaald en geïmplementeerd wordt.

In 2021 heeft het fonds voor de categorie aandelen ontwikkelde landen een nieuwe benchmark geïmplementeerd waarbij stringente uitsluitingen van toepassing zijn, alleen in bedrijven wordt belegd met een goede ESG-rating en de portefeuille een bijdrage levert aan de SDG's zonder af te wijken van de regioverdeling van het beleidsuitgangspunt (Wereldwijde

MSCI index). Daarnaast worden de grootste klimaatvervuilers uitgesloten. In het vierde kwartaal van 2021 heeft het fonds een beheerder aangesteld van deze benchmark. In 2021 zijn ook besluiten genomen over nieuwe benchmarks voor de categorieën aandelen opkomende landen en bedrijfsobligaties. Deze benchmarks hebben vergelijkbare MVB karakteristieken als de nieuwe benchmark voor aandelen ontwikkelde landen. In 2022 worden deze benchmarks geïmplementeerd. .

Het fonds heeft de verdere uitwerking en implementatie van de MVB-ambitie als speerpunt voor 2022 opgenomen.

5.6 Resultaatsevaluatie

Elk kwartaal rapporteert de fiduciair vermogensbeheerder onder meer het volgende:

- de ontwikkeling van de dekkingsgraad gedurende het kwartaal;
- een gevoeligheidsanalyse van de dekkingsgraad bij extreme marktontwikkelingen;
- een uitsplitsing van het beleggingsrisico ten opzichte van het risicobudget;
- de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille, gesplitst naar Matchingportefeuille en Rendementsportefeuille;
- een uitsplitsing van de renteafdekking naar swaps en staatsobligaties van verschillende landen;
- de behaalde rendementen in het kwartaal en vanaf het vorige jaar ultimo, gesplitst naar Matchingportefeuille en Rendementsportefeuille en per beleggingscategorie;
- een toelichting op het rendement, het gevoerde beleid en de risicometing.

De rapportage over een zojuist verstreken kwartaal kan door de gewenste snelheid van rapporteren een schatting van de behaalde rendementen van minder liquide beleggingen bevatten.

Naast de kwartaalrapportages wordt door de fiduciair vermogensbeheerder ook op maandbasis een rapportage verstrekt, waarin een groot deel van bovenstaande onderdelen eveneens wordt meegenomen. Op kwartaalbasis wordt er een rapport verstrekt met daarin een evaluatie van de rendementen van diverse managers.

Naast de rapportage van de fiduciair vermogensbeheerder levert ook de custodian een rapportage inzake de beleggingen, de performance en de mate waarin is voldaan aan de richtlijnen. Deze rapportages worden onafhankelijk van de fiduciair vermogensbeheerder opgesteld, zodat hiermee de rapportages van de fiduciair vermogensbeheerder kunnen worden gevalideerd.

6. Financiële sturingsmiddelen

6.1 Financieel crisisplan

In dit hoofdstuk zijn de financiële sturingsmiddelen opgenomen die kunnen worden ingezet. Hoe het bestuur deze sturingsmiddelen inzet ten tijde van een crisissituatie is beschreven in het financieel crisisplan. Dit financieel crisisplan is opgenomen als bijlage bij deze ABTN.

6.2 Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is beschreven in hoofdstuk 5.

6.3 Premiebeleid

Het bestuur heeft geen staffel vastgesteld die als leidraad kan dienen voor de vaststelling van de premie. De premie wordt door het bestuur, na overleg met sociale partners, vastgesteld en zo nodig met ingang van 1 januari van een kalenderjaar gewijzigd.

Het bestuur stelt de doorsneepremie jaarlijks vast. De doorsneepremie dient minimaal kostendekkend te zijn. Door sociale partners is voor 2022 een premie van 27,6% van de pensioengrondslagsom afgesproken. Indien deze premie niet toereikend is, treedt het bestuur in overleg met de sociale partners.

Als de (gedempte) kostendekkende premie hoger is dan 27,6% van de pensioengrondslagsom dan kunnen sociale partners de pensioenregeling voor de toekomstige opbouw aanpassen of het geaccepteerde niveau van de premie verhogen. Besluitvorming hierover vindt plaats vóór 1 december. Indien de sociale partners niet vóór 1 december tot besluitvorming zijn gekomen, dan stelt het bestuur van het fonds de premie voor het volgende jaar op kostendekkend niveau vast.

Het fonds maakt geen gebruik van de mogelijkheid van premiekorting of restitutie.

6.4 Toeslagbeleid

Het bestuur beslist jaarlijks of en in hoeverre een toeslag op pensioenrechten en pensioenaanspraken kan worden toegekend na advies van de actuaris. Alleen als de middelen van het fonds toereikend zijn, wordt een toeslag toegekend. De toeslagverlening op pensioenaanspraken en pensioenrechten is voorwaardelijk. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit het beleggingsrendement gefinancierd.

Leidraad voor het bestuur is om zo veel als mogelijk toeslag te verlenen binnen de regels van het FTK voor toekomstbestendige toeslagverlening. Er vindt geen toeslagverlening plaats bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% en volledige toeslagverlening is alleen mogelijk als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de bovengrens behorende bij toekomstbestendige toeslagverlening, de indexatiedekkingsgraad. Dit leidt tot de volgende toeslagstaffel:

- bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110%: geen toeslag

- bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan 110% maar lager dan de bovengrens toeslagverlening: toeslag naar rato
- bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan de indexatiedekkingsgraad: toeslag gelijk aan 100% van de toeslagambitie.

De indexatiedekkingsgraad is met name afhankelijk van de stand van de rente. Gebaseerd op de rentetermijnstructuur van eind 2020 is deze gelijk aan 123,1%².

Voor alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden is de toeslagambitie gelijk aan het CBS-consumentenprijsindexcijfer, alle huishoudens afgeleid. De referentieperiode is de periode van 12 maanden die eindigt drie maanden voor de toeslagverlening. Eventuele toeslagen worden in beginsel verleend per 1 januari. Voor het vaststellen van de hoogte van de mogelijke toekomstbestendige toeslag wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur en financiële positie van drie maanden voor toeslagverlening gebruikt (bij toeslagverlening op 1 januari in dit jaar dus de rentetermijnstructuur en financiële positie van eind september in het voorafgaande jaar).

Met de opheffing van Pensioenfonds Coop zijn de aanspraken en uitkeringsrechten van (oud)deelnemers en gepensioneerden met een collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2017 overgekomen naar het fonds. Uit de overwaarde van Pensioenfonds Coop ontvangen de betrokken (oud) deelnemers en gepensioneerden gedurende 4 jaar (voor het laatst per 1 januari 2022) een overeengekomen jaarlijkse toeslag. In de periode waarin zij deze toeslag ontvangen, komen zij niet in aanmerking voor de reguliere toeslag.

6.5 Verlaging van aanspraken en ingegane pensioenen

Uit het herstelplan kan blijken dat er maatregelen benodigd zijn om te zorgen voor een vermogen aan het einde van de herstelperiode, dat voldoet aan de eisen van het vereist eigen vermogen. Zoals in het crisisplan beschreven is een van de maatregelen het verlagen van de opgebouwde (en mogelijk al in uitkering zijnde) pensioenaanspraken. Eventuele verlagingen volgend uit het herstelplan, wordt binnen het herstelplan evenredig uitgesmeerd over de gehanteerde herstelperiode (van 10 jaar).

In het crisisplan is eveneens beschreven dat er maatregelen benodigd zijn als het fonds zich vijf jaar lang in een situatie van dekkingstekort bevindt. Eén van de maatregelen is het (onvoorwaardelijk) verlagen van de opgebouwde (en mogelijk al in uitkering zijnde) pensioenaanspraken. Indien de totale benodigde onvoorwaardelijke korting lager of gelijk is aan 1,0% dan wordt deze in elk geval in één jaar doorgevoerd. Indien de benodigde onvoorwaardelijke korting hoger is dan 1,0%, dan wordt bekeken of de korting over vijf jaar kan worden uitgesmeerd.

Een korting wordt in principe uniform toegepast, tenzij het Bestuur redenen ziet om hier (bijvoorbeeld vanuit evenwichtigheid) gemotiveerd van af te wijken.

---

² Het vereist eigen vermogen is geen onderdeel van toekomstbestendige toeslagverlening ten aanzien van de reguliere toeslagen, en komt daarom niet meer terug in de toeslagstaffel.

Het bestuur zal zich bij een eventuele verlagingsmaatregel houden aan de voorschriften van wet- en regelgeving. Indien een benodigde verlaging zeer klein is en de kosten van doorvoering de baten overstijgen, dan zal het bestuur in overleg treden met de toezichthouder.

6.6 Herstel van verlaagde aanspraken en gemiste toeslagen

Het bestuur heeft besloten eventuele nominale kortingen doorgevoerd na 1 januari 2015 en eventuele gemiste toeslagen gemist na 1 januari 2015 in aanmerking te laten komen voor herstel.

Herstel is mogelijk als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de indexatiedekkingsgraad. Herstel mag het indexatiepotentieel onder toekomstbestendige toeslagverlening niet verlagen en mag alleen worden doorgevoerd als de beleidsdekkingsgraad boven de vereiste dekkingsgraad blijft. De maximaal toe te kennen inhaaltoeslag bedraagt 1/5^e deel van het feitelijke surplus dat voor inhaaltoeslagen beschikbaar is.

Qua volgorde zullen eerst de eventuele doorgevoerde nominale kortingen worden hersteld. Daarna kunnen gemiste toeslagen worden ingehaald. Daarnaast heeft het bestuur besloten om de vóór 1 januari 2015 doorgevoerde kortingen en gemiste toeslagen niet in aanmerking te laten komen voor herstel.

Eind 2020 zijn de aanspraken van deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden verlaagd met 0,85% (administratief verwerkt per 31 december 2021).

7. Ondertekening

Het bestuur van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf heeft deze ABTN vastgesteld in de bestuursvergadering van 14 februari 2022.

Woerden, februari 2022

Mevrouw F. Mulder
Werkgeversvoorzitter

De heer H.B.M. Grutters
Werknemersvoorzitter

Bijlagen

- A Ervaringssterfte 2020
- B Partnerfrequenties 2021
- C Verklaring inzake de beleggingsbeginselen, februari 2022

Bijlage A: Ervaringssterfte

Ervaringssterfte hoofdverzekerde en medeverzekerde

Leeftijd	Ervaringsfactoren	
	Mannen	Vrouwen
≤ 21	0,317	0,746
22	0,339	0,758
23	0,359	0,770
24	0,380	0,780
25	0,400	0,790
26	0,419	0,800
27	0,439	0,810
28	0,457	0,820
29	0,475	0,829
30	0,493	0,837
31	0,511	0,845
32	0,528	0,853
33	0,544	0,861
34	0,560	0,869
35	0,576	0,875
36	0,592	0,882
37	0,607	0,888
38	0,621	0,894
39	0,635	0,900
40	0,649	0,906
41	0,663	0,911
42	0,676	0,916
43	0,689	0,920
44	0,701	0,925
45	0,713	0,929
46	0,725	0,933
47	0,736	0,937
48	0,747	0,940
49	0,758	0,944
50	0,768	0,947
51	0,778	0,950

Leeftijd	Ervaringsfactoren	
	Mannen	Vrouwen
61	0,864	0,969
62	0,871	0,970
63	0,877	0,972
64	0,884	0,972
65	0,890	0,973
66	0,896	0,974
67	0,902	0,975
68	0,908	0,975
69	0,913	0,976
70	0,918	0,976
71	0,923	0,977
72	0,928	0,977
73	0,932	0,977
74	0,937	0,978
75	0,941	0,978
76	0,945	0,978
77	0,949	0,979
78	0,952	0,979
79	0,956	0,979
80	0,959	0,980
81	0,963	0,980
82	0,966	0,980
83	0,968	0,981
84	0,971	0,981
85	0,974	0,982
86	0,976	0,982
87	0,978	0,983
88	0,981	0,984
89	0,983	0,984
90	0,985	0,985
91	0,987	0,986

52	0,788	0,952
53	0,798	0,955
54	0,807	0,957
55	0,816	0,959
56	0,825	0,961
57	0,833	0,963
58	0,841	0,965
59	0,849	0,966
60	0,856	0,968

92	0,988	0,987
93	0,990	0,988
94	0,992	0,990
95	0,993	0,991
96	0,995	0,993
97	0,996	0,994
98	0,998	0,996
99	0,999	0,998
≥ 100	1,000	1,000

Bijlage B: Partnerfrequenties

Leeftijd	Partnerkans Mannen	Partnerkans vrouwen
18	0%	5%
19	0%	5%
20	0%	5%
21	0%	5%
22	0%	7%
23	1%	9%
24	2%	12%
25	4%	15%
26	6%	20%
27	10%	25%
28	15%	31%
29	19%	37%
30	23%	40%
31	30%	43%
32	34%	48%
33	42%	50%
34	45%	50%
35	45%	56%
36	49%	56%
37	49%	60%
38	52%	60%
39	55%	64%
40	58%	64%
41	63%	64%
42	63%	66%
43	63%	66%

44	63%	68%
45	63%	71%
46	68%	72%
47	68%	72%
48	68%	75%
49	70%	75%
50	71%	76%
51	73%	77%
52	73%	78%
53	77%	81%
54	78%	82%
55	79%	84%
56	79%	84%
57	81%	85%
58	81%	85%
59	81%	85%
60	83%	86%
61	83%	86%
62	85%	86%
63	85%	90%
64	85%	90%
65	85%	90%
66	87%	90%
67	87%	90%
68	100%	100%

Bijlage C: Verklaring inzake de beleggingsbeginselen

(Separaat bijgevoegd)